

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1913. 18. szám.

Budapest, május 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból.

Irtá: dr. Kármán Elemér, kir. járásbíró. (Folytatás)

A főtárgyalás előkészítésének legfontosabb része tebát az idézések kibocsátása.

Idézés alatt értjük a bíróság elnökének azt az intézkedését, a melylyel a személyeket, a kiknek a főtárgyaláson meg kell jelenniök vagy a kik az ügyben érdekelve vannak, felszólítja, hogy a bíróság előtt a kitűzött időben és helyen jelenjenek meg. Az idézés azonban nem egyszerű meghívás, hanem egyttal benne van az a figyelmeztetés is, hogy mi következménnyel jár, ha az idézett egyén a főtárgyaláson nem jelenne meg. A bírói intézkedés és így az idézés is ugyanis csak akkor bír hatálylyal vagyis erővel a felekkel szemben, ha a bíró egyttal a fél mulasztását meg is torolhatja, vagy annak következményeit levonja.

Az idézések és következményeik részletes ismertetésére sulyt kívánok helyezni azért, mert a csendőrségnek erre az alábbi okokból szüksége van.

Nap-nap után megtörténik, hogy a felek, tanuk vagy egyéb megidézettek megjelennek az örsön és előadják, hogy az idézést nem értik, vagy hogy a kitűzött időben nem tudnak elmenni a tárgyalásra egyéb dolguk miatt, vagy hogy betegek és így a tárgyalásra nem tudnak elutazni, vagy néha azt is, hogy nincsen pénzük az utazásra. Ilyen esetekben minden csendőrnek meg kell tudni adni a szükséges felvilágosítást és pedig a legnagyobb pontossággal azért, mert a polgári egyének töle fognak helyes választ várni. Ezen felül a csendőrség azzal, hogy a feleket kellő utbaigazítással ellátja, egyttal részt vesz a főtárgyalás előkészítésében, gondoskodik arról, hogy onnan valakit azért, mert az idézést nem értette meg vagy akadályozva van, nem jelent meg és így a csendőr részt vesz a főtárgyalás előkészítésében, annak megtarthatásában. Ezzel a kis fáradságba kerülő felvilágosítással sok esethen nagy időpocsékolás és pénzbeli veszteség kerülhető el. Vegyük például azt, hogy ha a vádlott vagy a legfontosabb tanu csupa ügyellen-séghől a tárgyalásról elmarad, 12 esküdtnak és egy egész sereg tanunak a költségét kell kifizetni és a tárgyalást egész újra megtartani, mert, mint látni fogjuk, vádlott nélkül főtárgyalást megtartani nem lehet.

Általában azt jegyezze meg minden csendőr, hogy nagyobb kellemetlenségeknek lehet elejét venni azzal, ha azt a személyt, a ki akár mint vádlott, vagy mint tanu, vagy akármilyen minőségben érdekelve van és a ki azzal fordul hozzá, hogy a tárgyaláson egy vagy más ok miatt nem jelenhetik meg, arra figyelmeztessük, hogy ezt az akadályoztatást azonnal jelentse be az illető bíróságnál, akár személyesen, akár írásban és kérelméhez mellékeljen valami hiteles igazolványt, községi vagy orvosi bizonyítványt, a melylyel az elmaradás oka igazoltatik. Ezzel eleje van véve a nagyobb bajnak, mert a bíróság vagy elnapolja a tárgyahíst jó előre, vagy pedig értesíti az illetőt, hogy mégis meg kell jelennie. Így ha ezt a tanácsot követjük, senki se fog azzal rosszul jární.

Tudnunk kell azonban, hogy minden egyes érdekelt más és más módon figyelmeztettetik arra, hogy elmaradásának mi a következménye.

A vádlottat azzal idézik, hogy ha pontosan meg nem jelenik, elővezetését fogják elrendelni.

A Bp. 130. §-a szerint ugyanis, ha a vádlott meg nem jelenik és elmaradását ki nem mentefte, a csendőrséget felhívják, hogy a következő tárgyalásra a vádlottat vezesse elő. Ez elővezetés elől az a vádlott, a ki a tárgyaláson nem jelenik meg, csak úgy menekülhet, ha jogos indokokkal igazolja az elmaradását; ilyen jogos indok a betegség, a családjában előfordult haláleset, mindenesetre valami komolyabb és nevezetesebb ok. Az, hogy valaki üzleti vagy hasonló ügyben akar elutazni, nem ok az elmaradásra. Ez alól csak a járásbírósi eljárásban a becsületsértés és a kihágások miatt folyó ügyekben van kivétel, mert itt, ha a vádlott nem is jelenik meg, a bíró a tárgyalást megtartja, a tanukat kihallgatja s azután ítél a távollevő vádlott felett. Az ilyen járásbírósi idézésben azonban benne van, hogy a tárgyalást a vádlott távollétében is meg fogják tartani, tehát neki nem kell elmennie.

A tanukat, ha nem jelennek meg, a bíróság elővezet-heti, ezenkívül elmaraszthatja abban a költségben, a mely a tárgyaláson felmerült, továbbá 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel is büntethetők, a mely le nem fizetés esetén elzárásra is átváltoztatható. (Bp. 194. §.) A tanu elmaradásának tehát nagyon sulyos következményei vannak, a mire a tanukat nagyon czélszerű ko-

Első magyar vill. erőre berond. hangszergyár **STOWASSER JÁNOS** osás ári és kiralyi udvari szállító, berond. hangszergyár, honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Oeskaí és a szabedálmazotti Rákóosi tárogató felalálója **Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.** Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olesón eszközoletnek. Arjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.**

molyan figyelmeztetni. Vannak esetek, a hol a tanu azzal áll elő, hogy ő azért nem tud a főtárgyaláson megjelenni, mert pénze nincs. Ezen is lehet segíteni. A tanu adjon be egy kérvényt a főtárgyalás elnökéhez, a ki az idézésen alá van írva és kérje, hogy adjanak neki költséglelőletet, a mi körülbelül annyit tesz ki, mint az odautazás költsége. Ezt a főtárgyalási elnök biztosan meg fogja küldeni. Jó azután a tanut arra is figyelmeztetni, hogy büntető ügyekben a tárgyaláson mindjárt megkapja a maga költségét.

Ugyanez áll a szakértőkre vagy a tolmácsokra. Ezeket is a bíróság igazolatlan elmaradás esetén a költségekben marasztalhatja és meg is büntetheti.

A sértettel azzal idézi a bíróság, hogy elmaradása esetén azt fogja vélelmezni, hogy az esetleg elejtendő vádnak képviselőtét nem hajlandó átvenni; hogy továbbá a sértett maga helyett mindig küldhet meghatalmazottat, kivéve ha őt a bíróság kifejezetten személyes megjelenésre kötelezte. Nagyon vigyázzunk arra, hogy ezt az idézést a felek rendszerint nem szokták megérteni; sértett eszerint az, a kinek jogát a büncselekmény sértette; ezt a bíróság azzal figyelmezteti, hogy ha nem jelenik meg és az ügyész netán a vádat elejti, azt fogja a bíróság hinni, hogy a sértett azért nem jelent meg, mert ő a maga részére semmit sem akar, tehát beleszerez az eljárás megszüntetésébe is. Figyelmeztessük tehát a sértettet, hogy ha nem megy el a tárgyalásra, kiteszi magát annak, hogy az ügy esetleg megszűnik. Személyesen azonban rendszeren nem kell elmennie, hanem maga helyett küldhet ügyvédet, vagy meghatalmazottat, segédjét, alkalmazottját, házastársát vagy gyermekét. Tudni kell még azt, hogy a sértettnek utiköltséget és napidíjat a bíróság nem fizet. Vannak esetek azonban, a hol a sértettet személyes megjelenésre kötelezik; ilyenkor neki úgy kell megjelennie, mint a tanuknak és ha elmarad, ugyanaz a következménye, mint a tanuk elmaradásának.

A sértett lehet magánvádló is, vagyis azokban az esetekben, a hol a vádat nem a kir. ügyésznek képviseli, ő a vádló; ilyen esetekben ha nem jelenik meg vagy ügyvédet nem küld, az eljárást minden további nélkül meg fogják szüntetni.

Néha a sértett csak mint magánfél idéztetik; magánfél alatt azt értjük, a kinek a vádlott ellen valami pénzübeli követelés, magánjogi igénye van. Ilyen esetekben, ha a magánfél nem jelenik meg, a bíróság az ő kérelmét az iratokból fogja felolvasni; tehát, ha azt már bejelentette a főtárgyalás előtt, elmaradásából nem lesz semmi baj, azonban ha nem gondoskodott róla, hogy az iratokba fel legyen véve a követelése és elmarad, semmi sem lesz részére megállapítva. Magánfél p. o. az a nő, a kinek férje valami gondatlanság folytán halált

sz szenvedett és a munkaadó vagy a felelős személy ellen kártérítési követelést támasztott.

A katonai bíróság hatóságának alivellet egyéni természetesen felettes hatósága útján idézik és arra figyelmeztetik, hogy ha igazolatlanul elmarad, feljebbvaló hatóságát fogják megbüntetése végett megkeresni. Így idézik természetesen a csendőrt is.

A fogva lévő vádlottat a fogházból idézik.

Esküdtszéki tárgyalásra megidézik még az esküdteket is. Miután megessik, hogy ezek sinesenek sokszor tisztában az idézéssel, ennél fogva megjegyezhetjük, hogy az 1897: XXXIII. t.-cz. 23. §-a értelmében az a megidézett esküdt, a ki az esküdthíróság ülésére az idézésben kitett idő után jelenik meg, 200 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntelhető, ismétlés esetében pedig ez a büntetés 1000 koronára is felemelhető.

Mindezekből láthatjuk, hogy az idézések nagyon komoly következményeket foglalnak magukban és ezért minden csendőr jól teszi, ha a nép körében igyekszik azt a tudatot minél jobban megerősíteni, hogy az idézéseket komolyan kell venni, hogy annak engedelmeskedni: szent polgári kötelesség. Saját magának is hasznára van ezzel a csendőr, mert az elővezetések nagyon kellemetlen és időtrábló munkája ismét csak az ő nyakába szakad és sajnos, hazánkban egyes vidékeken az elővezetések száma rendkívül nagyra rug és nagy terhe a csendőri szolgálatnak.

2. Főtárgyalás a törvényszék előtt.

A törvényszék előtt kétféle főtárgyalás tartatik, vagy olyan a melyben csupán bírák vesznek részt, vagy pedig olyan, a melyen a bírákon kívül még 12 esküdt is van jelen és vesz részt az ítélelhozatalban.

A kétféle főtárgyalás: a törvényszéki főtárgyalás és az esküdthírósági főtárgyalás között a különbség, hogy a törvényszéki főtárgyaláson az egész ítélelhozatal a bírák kezében van, míg az esküdthírósági főtárgyaláson az ítélelhozatal megoszlik; azt, hogy a vádlott bűnös-e vagy nem, az esküdtek mondják ki, a büntelést azonban a törvényszéki bírák határozzák meg.

A törvényszéki főtárgyalás tanácsa áll egy elnökből és két bíróból, a kik közül az egyiket előadó bírónak, a másikat szavazó bírónak hívjuk, azonkívül egy jegyzőből. Mint hivatalos személy részt vesz a főtárgyaláson egy kir. ügyész és a védők, ha pedig az is szükséges, mert nem magyar anyanyelvű felek vagy tanuk vannak jelen: tolmács.

Az esküdthírósági főtárgyaláson ugyanezekből áll a főtárgyalás személyzete, de mint mondtuk, ezenfelül még 12 esküdt alkotja az esküdtszékeket.

A főtárgyaláson jelen lehet ezenkívül a hallgatóság is. A Bp. 293. §-a értelmében a főtárgyalás rendszerint

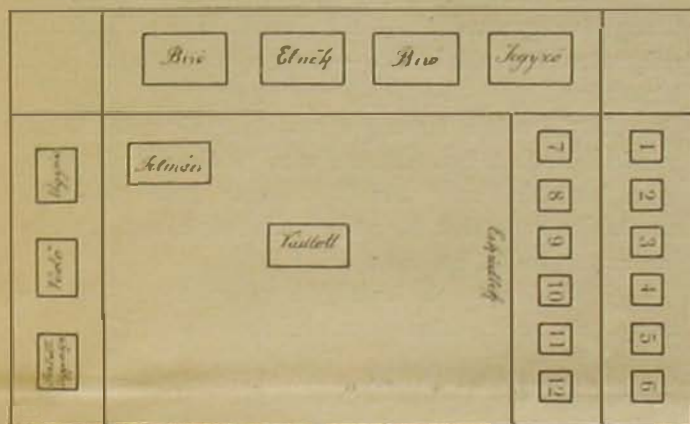
Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzak, hanem használjon azonnal

mely 10 percz alatt a legmehabosabb migráns és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógyszerárban. Készít: Beretvási Tamás gyógyszerész Kispentén. Orvosok által ajánlva. Három dobozú ingy. postal szállítva.

Beretvás-pastillát

nyilvános; ez jelent annyit, hogy hallgatóság lehet jelen. A hallgatóságban bárki megjelenhet, kivéve a fiatalok egyénét, (a kik 18 éven alóliak) és a Bp. 395. §-a értelmében oly egyének is kizárandók, a kik nem a hely méltóságának megfelelően jelennek meg. Tudnunk kell még azt, hogy a hallgatóságnak fenntartott helyre sem hottal, sem fegyverrel senki be nem léphet, kivéve azokat, a kiket a fegyvert hivatalos vagy szolgálati állásuknál fogva viselik. A csendőr tebát akár meg van idézve, akár csak mint hallgató jelen meg, a főtárgyaláson fegyverét mindig beviteli a tárgyaló-terembe.

Hogy szemléltetőleg lássuk, hogyan helyezkednek el a főtárgyaláson megjelent személyek, itt közöljük egy főtárgyaló terem vázrajzát.

Hallgatóság

A főtárgyalás megismertetésénél egy esküdtbíróági tárgyalást fogunk előadni, azért, mert a törvényszéki főtárgyalás ahhoz teljesen hasonló, épen csak az a különbség, hogy abban az esküdtek nem vevén részt, elmaradnak azok a részek, a melyek az esküdtek részvételére vonatkoznak.

Elmondjuk tehát, hogyan folyt le az esküdtbíróági főtárgyalás gyilkosság büntetével vádolt K. Ferenczné és L. József nagykuti lakosok ellen.

A mint a törvényszék folyosóján az esküdtzéki terem felé haladunk, a hirdetményi táblán látjuk kiírva az ügyet: «Gyilkosság büntetével vádolt K. Ferenczné Boross Zsuzsanna és L. József bűnügye.»

Az esküdtzéki terem előtt áll a szolgál, a ki a megjelent tanukat a tanuk szobájába igazítja, a hallgatóságot pedig beengedi a tárgyaló terembe. A tárgyaló teremben egyelőre a hallgatóság padjain látjuk az esküdtteket, a kik az ügy tárgyalását várják.

Pont 9 órakor veszi kezdetét a tárgyalás.

A bíróság bevonul: elől az elnök, utánuk a két bíró és a jegyző, elfoglalják helyeiket. A kir. ügyész, a vádlottak két védője, valamint K. Ferenczné kiskorú gyermekeinek az árvaszék részéről kirendelt ügyvédje, mint sértett képviselője szintén jelen van a részükre kijelölt helyen.

Az elnök megnyitja a tárgyalást e szavakkal:

«A mai napra van tárgyalásra kitézve gyilkosság büntetével terhelt K. Ferenczné Boros Zsuzsanna és L. József bűnügye. Vezessék be a vádlottakat.»

Két fogházör kíséretében megjelenik a két vádlott és a törvényszék elé állanak.

Az elnök folytatja: «Megállapítom, hogy a megidézetek közül kik jelentek meg, felolvasom a tanúk és szakértők neveit, jelentkezzenek, a kik itt vannak!»

«K. János, P. Mátyás, L. Ferencz, P. Károly, N. Károly, F. József, N. István, Halász Mihály csendőr-mester, Sebestyén Ferencz csendőr; dr. Gy. Elemér és dr. Sz. Barna törvényszéki orvosok szintén jelen vannak. F. János tanu nem jelent meg, kérem tehát a feleket, nyilatkozzanak a főtárgyalás megtartása iránt.»

Ügyész: «Kérem a főtárgyalás megtartását.»

Védő: «A magam részéről kérem a főtárgyalás megtartását.»

Védő: «Kérem a főtárgyalás elnapolását és a meg nem jelent tanu elővezetését az ujonnan kitézendő főtárgyalásra azért, mert ezzel a tanuval kívánom igazolni, hogy L. József a vádbeli cselekmény elkövetésekor nem is volt Nagykuton, hanem távol volt.»

Az elnök erre a két bíróval és a jegyzővel visszavonul és a tanácskozó szobában néhány perczig tanácskoznak, majd újra kijönnek és az elnök kihirdeti a következő végzést:

«A kir. törvényszék a főtárgyalás megtartását elrendeli, azonban sürgönyileg intézkedik a meg nem jelent tanunak még a tárgyalás alatt leendő elővezetése iránt.»

Az elnök folytatja: «Megállapítom a vádlottak személyes viszonyait.

K. Ferenczné Boros Zsuzsanna! Ön 1884 október 14-én született Nagykuton, nagykúti illetőségű és lakos, magyar anyanyelvű, ev. ref., férjes, két gyermek anyja, kishirtokos neje, irni, olvasni tud, arca himlőhelyes, némi vagyona van, atyja Boros Péter, anyja Nagy Zsófia, büntetlen előéletű.»

«Igen! — felel a vádlott.

«L. József! Ön született 1872 január 7-én Nagy-bajomban, nagykúti illetőségű és lakos, magyar anyanyelvű, róm. kath., nős, négy gyermek atyja, cipész, katonai szolgálatot teljesített, irni, olvasni tud, balkarján L. I. betűk tetoválva vannak, vagyontalan, anyja L. Julia, törvénytelen, büntetve volt a somlyói kir. járásbírósnál 1906. évben súlyos testi sértés vétsége miatt két hónapi fogházzal, a vásárhelyi kir. törvényszék által 1908. évben lopás büntetéseért két évi fegy-

BUTOR

kéaspónzort v. részletfizetésre legjutányosabb áron
ERRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÚT 8. SZ.
Képes árjegysék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

házzal, 1911. évben a vásárhelyi kir. törvényszék által súlyos testi sértés büntettségért nyolcz hónapi börtönnel, ezenkívül az sz-i főszolgabíró által közrend elleni kihágásért három izben.

«Igen!» — felel ez a vádlott is.

Az elnök ezután a tanukhoz a következő intelmet intézi:

«Önök ebben az ügyben tanukul lesznek kihallgatva s a mint tudják, vallomásaikra esküt kell tenniök. Az eskü fontossága és szentsége önök előtt ismeretes. A ki eskü alatt valami valótlanat vall, vagy tudatosan valamit elhallgat vagy hozzá tesz, nemcsak az Isten törvényei ellen követ el súlyos bűnt, hanem súlyos fegyházbüntetéssel is büntetetik. Önök tehát pontosan gondolják meg, a mit vallomásukban elő fognak adni és az igazat és csupán az igazat mondják el. Felbivom önöket, valamint a szakértő urakat is, hogy hagyják el a termet és az önök részére kijelölt helyiségből engedelmem nélkül el ne távozzanak. Önök utóbb egyenkint lesznek behíva, kihallgatva és megesketve.»

A tanuk és a szakértők a tereméből távoznak.

Az elnök: «Ezek után megalakítjuk az esküdtezéket. Felolvasom az esküdtek névsorát (olvassa a 30 rendes és 10 helyettes esküdt névsorát, miközben azok, a kik jelen vannak «igen» vagy «jelen» szóval jelentkeznek).

«Megállapítom, hogy 28 esküdt van jelen. Ennél-fogva helyettes esküdtek berendelésének szüksége nem merül fel.»

Az elnök ezután kérdést intéz a felekhez és az esküdtekhez, hogy nincs-e az esküdtek között olyan, a ki a Bp. 64. §-a értelmében nem vehet részt a tárgyalásban. E §. szerint ilyenek a sértett, illetőleg a ki a bűncselekményt feljelentette, a vádlottnak, a sértettnek, a kir. ügyésznek, a védőknek rokona, vagy gyámja, gondnoka, továbbá, a ki az ügyben érdekelve van, a ki az ügyben már tanuként vagy szakértőként, vagy mint esküdt, vádló, védő vagy a sértett képviselője közreműködött, a ki nem ért magyarul, a ki testi vagy szellemi fogyatkozásban szenved, vagy a ki ellen bűnvádi eljárás van folyamatban, vagy csőd vagy gondnokság alatt áll.

Ezek ugyanis nem lehetnek bírák olyan ügyben, a melyben érdekelve vannak. Ez önként értetődik, hogy senki a saját ügyében van olyanban, a melytől valami érdeke függ, részt nem vehet.

Az elnöknek erre a felbírására jelentkezik egy úriember és eladja, hogy ő K. Ferenczné védőjének, P. Sándor ügyvédnek nagybátyja.

Az elnök erre kijelenti, hogy: «Önt ennek az ügynek a tárgyalásában az esküdti tiszt alól felmentem, kérem azonban, hogy a következő ügy tárgyalásán kitűzőtt időben pontosan jelenjen meg.»

Ezután az elnök felkéri a mellette ülő egyik bírót,

hogy azokat a papirszeleteket, a melyekre a most már fennmaradt 27 esküdt neve van felírva, a bíróság asztalán levő urnában helyezze el. Ez az urna egy fadoboz szokott lenni, olyan, mint a melyenekbe a választásokon a szavazóczédulákat szokás tenni. A felkért híró ezután egymásután kezébe veszi a neveket tartalmazó papirszeleteket, felolvassa a nevet és bedobja azokat egymásután az urnába.

Most kezdődik az esküdtek kisorsolása. (Folyt. köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A házassági akadály.

írta: Máthé Miklós törzsszermester.

— Mennyi baj, mennyi kellemetlenség, szaladgálás, üzengetés, egyezkedés! — sóhajtozott Pintér Pál izsáki polgártárs ismerősei előtt — mig nyélbeüthetjük ezt a házasságot!

— Rövid volt a farsang s kevés az idő annak a sok mindenfélének a beszerzésére, a mi a fiataloknak szükséges lesz. Most meg már itt a tavasz, bekövetkezett a munkaidő, a fiatalok sürgetik a házasságkötést. Az ember azt se tudja, hol áll a feje!

— Hát bizony sok bajjal jár az ilyen családi esemény, de csak öröm lesz belőle, ha átlesik rajta az ember! — vigasztalták, biztatgatták a lakodalomra várók a panaszkodó embert, — majd visszaszolgálják a fiatalok, csak Isten segédelmével kerüljenek össze!

A sok sóhajtozás, panaszkodás és biztatgatásnak mégis csak az lett a vége, hogy a Gyula legény beiratkozott a mátkájával és már a házasságkötés napját is kittüzték április 19-ére visszavonhatatlanul. Pedig hát voltak olyanok is, a kik legalább a májusra való halasztás érdekében érvelődtek. Mert — szerintük — az igazi tavaszi hónap a virágnylás ideje. Ez az április szeszélyes, mint az áprilisi időjárás, akkor hoz bajt, mikor nem is várja az ember!

A fiatalok azonban nem adtak semmit a sok mende-mondákra. Ők szerették egymást, az igazi szerelem pedig le tud küzdeni mindenféle akadályt.

Már közelgetett is a házasságkötés napja, mikor Pintér polgártárs és fia, előzetes tájékozásul általános számadást csinálván a lakodalom költségeire, rájöttek, hogy bizony kissé elszámították magokat.

Sok vendéget hívtak s a számadás eredménye szerint kevésnek bizonyult az az összeg, a mi rendelkezésükre állott. Pedig hát bús, bor és sok más egyéb, meg cigány is kell a lakodalomhoz, mert enélkül olyanforma lesz a mulatság, mint a halotti tor. Csendes, unalmas és még meg is szólják érte az embert. Ez pedig szégyen lenne a családra és rontaná a szerelmesek illúzióit is. Tehát pénz után kellett nézni.

Ölje meg

De vigyázzon,

VETERINARIA DROGERIÁBAN, BUDAPESTI, LÓNYAY-UTCZA 18/b. SZ.

Egy holdra elegendő egérfirtó ára 3 korona 50 fillérbe kerül. — Irjon egy levelező-lapot.

A Morrattin

a mező és házi egerek és patkányok között pusztító betegséget idéző elő, megöli őket, de a többi állatra és az emberre ártalmatlan. — Megrendelhető s

5197

Itt már a vőlegény vette át a szerepet. Sok ismerőse van. Majd csak felhajszolja náluk valahogy a még hiányzó 30-40 koronát. Ennyi elég lesz húsrá; egyébre való már meg van.

De rosszul számított a legény. A mostani pénzsűk világban drága a pénz és kevés is van mindenütt s így nem igen akart sikerülni a hiányzó összeg megszerzése. Épen a sok eredménytelen kérés, kunyorálás felett buslakodva haladt hazafelé egyik napon, mikor jó — ez esetben azonban rossz — sorsa összehozta régi ismerőseivel: Farkas Sándor orgoványi lakossal.

Ez a Farkas Sándor még szintén fiatal, de aféle tapasztalt, világot próbált egyéniség volt, aki nem igen szokott fennakadni a vagyontalanság sokféle bátrányain. — Ha ma nincs semmi, majd lesz holnapra valami! — szokta volt mondani. — Egy éjszaka hosszú idő, azalatt sokat el lehet végezni. Szerezni lehet, a mi nincs s elveszteni, a mi van! Míg másnak lesz, nekem is lesz! — kérkedett nem egyszer bizalmasai körében.

Ez idő szerint is, az enyim-tied közti különbség tekintetében való félreértés miatt, másfél évi börtön vár rá a kecskeméti kir. törvényszék jóakaratóból, a melynek megkezdésétől eddig is csak a közbevetett fellebbezés mentette még meg.

Most is, hogy a vizontlátás öröme betértek a legközelebbi kocsmába és a kesergő vőlegény elpanaszolta a pénz utáni eredménytelen futkosását, kész volt a tanácsosai mindjárt:

— Ne busulj pajtás! Szombaton délután várj rá, majd hozunk vasárnapra húst annyit, a mennyi csak kell. Jut abból még kárlátóra is. — Így megállapodva váltak el azután egymástól, hogy a mondott időben majd találkoznak.

*

Folyó évi április 15-én már kora reggel beállított Lajos János belső-galambsi pusztai lakos a kiskunfélegyházi őrsre és elpanaszolta, hogy aznap viradóra záratlan tanyai istállójából egy darab 300 K értékű tehénét és egy darab 120 K értékű tavalyi üszöborjút ismertetlen tettesek ellopták.

Gyanuja nem volt senkire. De hát kire is lehetett volna. Annyi mindenféle ember lakik ott az ő birtokához közeleső kiskunsági Jakab-szállásokon és a kecskeméti Bugacson, hogy a sok közül azt se tudja az ember, melyiket gyanúsítsa. Lehetne akár minden másodikat!

Dénes János és Szabó Antal lovasesendőrök kapták a kemény diót: a tettesek kinyomozását.

Helyszíni szemle, nyomkeresés eleinte hiábavalónak bizonyult, mert mint tudjuk, épen az eset éjjelén — az évi április 15-én — kezdődött az az országszerte kiterjedő hóvihár, a mely vagy három napig diühöngött, szízezekre rugó kárt okozván a vetésekben, szőlőkben

és gyümölcsösökben mindenfelé. Nyom, még ha lett volna is, eltakarta az ekkor folytonosan szakadó hó.

A járőr azonban nem adta fel a reményt. Folytatta kitartóan a nyomozást a Jakabszállások felé. Kérdezősködött, puhatolt mindazoknál, a kikkel csak bizalmasabban beszélhetett, úgy okoskodván, hogy két darab ilyen nagy jószágoknak a hajtását csak láthatta valaki s majd csak nyomra akadnak.

Arra való tekintettel pedig, hogy a tolvajok, a hol csak lehet, kerültek a jártabb utakat, nem a Kiskunfélegyháza-Izsák közti műuton' nyomozott a tettesek után, hanem a Jakabszállások, Orgovány és az Izsák határait a kecskeméti határtól elválasztó határuton haladt előre, a hol egyes helyeken, a sáros talajon, a hol a hó mindjárt elolvadt, rá is akadt a tehen és horju friss nyomaira s ugyanott felfedezte a jószágokat vezető- és hajtó két tettes lábnyomait is.

Már a menetirányból mindjárt következtette a járőr, hogy vagy Orgoványba, vagy Izsákra hajtották a tettesek a lopott jószágokat. Ennélfogva abban az irányban haladtak előre, habár egyes helyeken a szárazabb talajon megmaradt hó nagyobb távolságokra eltakarta előlük a nyomokat, de újabban ismét ráakadtak. Eközben egyik-másik közeli tanyába is benéztek s kérdezősködtek, hogy nem látta-e valaki a tolvajokat.

A sok nemleges válasz után végre mégis akadtak egy olyan tanyai lakosra, aki felvilágosítást adhatott a keresett egyénekéről és állatokról, még pedig olyan alapos felvilágosítást, a melynek alapján csakhamar eredményre is jutottak.

A lopott tehen ugyanis mult év ősze óta istállóban állván, szokatlan volt a hosszú uthoz. Már pedig a Kiskunfélegyháza és Izsák közötti távolság több mint 50 km., a melyből, ha káros tanyáját vesszük kiindulási pontnak, közel 30 km.-t kellett pihenés nélkül megtenni a tetteseknek és a két darab marhának, míg az imént említett tanyáig jutottak. Eme nagy távolság és a sebes hajtás miatt a tehen annyira kimerült, hogy hiába ütötték, verték, tovább menni már nem tudott. A két tettes tehát, a kiket a tanyatulajdonos véletlenül épen ismert, kénytelen volt a tehenet otthagyni és csak a borjut hajtották el. De még aznap este a tehenért is elmentek és azt is elhajtották.

Az említett tanya tulajdonosának természetesen semmi tudomása nem volt arról, hogy lopott tehennek adott szállást, mert a tettesek azt mondták neki, hogy a kecskeméti tanyák között vették a két jószágot.

A járőr a kapott adatok alapján egyenesen Izsákra ment, de már későn érkezett. Csak a borju volt már életben, ellenben a tehennek csak kihült tetemei kerültek meg, nagyjából feldarabolva, egy kukorica-száritóban elrejtve Pintér Pál polgártársnál. Hőre pedig a ház padlásán volt ugyanott.

Valódi tajtékpipák, szípkák

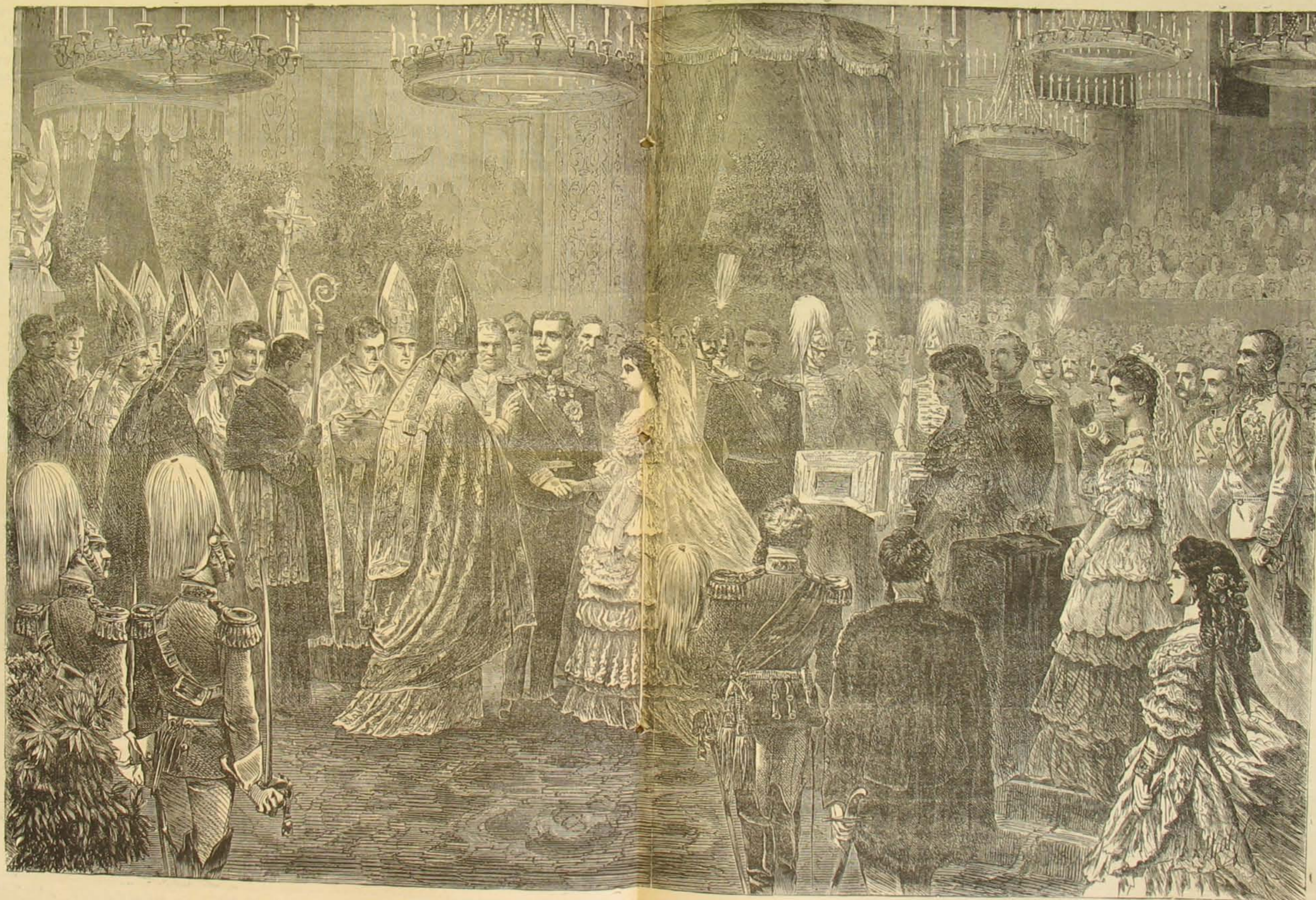
valamint az összes dohányzó-esztékők legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegedben, Kőrász-utca 6. — Alapítotott 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizetés!
kedveamény! Kívánatra képes árjegyzőkkal
valamint őrsőknek választókkal szolgál.

Lipót tajor herceg és Gizella főhercegnő esküvője Bécsben az augusztinusok templomában 1873 április 20-án.

Tettesek szerint azért kellett levágni a tehenet, mert a sok ütés, verés és a hosszú ut miatti kimerülés folytán úgy is megdöglött volna. A valóság azonban az volt, hogy az április 19-én tartani szándékolt lakodalomra pár nappal előbb le kellett vágni a tehenet; míg a borjút, miután az még megbélyegezve nem volt és további nevelés mellett a gazdája is alig ismert volna rá, meghagyták, hogy Farkas Sándor tettestárs kielégítése után legyen valami a fiatal asszonynak is házasági ajándéknak.

A két tettes a hűnjelek előtalálása után, mit tehetett volna egyebet, beismerte a lopás elkövetését s így káros április 18-án már át is vehette az izsáki előljáróságtól a borjút és a tehene bőrét. A húst ellenben élvezhetetlennek nyilvánította az állatorvos és elföldelték. A két tettest pedig átadta a járőr a keeskeméti kirtörvényszéknek, meghusztván ezzel egyelőre a másnapra kitűzött esküvő és lakodalom megtarthatását.

★

Az eredmény, a mint látjuk, a járőr türelmes kitérása és leleményessége folytán — természetesen a tettesek pech-jét is hozzászámítva — elég szépen sikerült és ezzel a két, nem is oly régen szolgáló csendőr megintubta, hogy ambjezióval teljesítette szolgálatát.

Az esetről szóló tényvázlatot olvasgatva azonban, egy kis szépséghibát fedeztem fel a nyomozásban, a melyre nézve, talán a nyomozás hiányossága, vagy ez irányban való eredménytelensége miatt, nem új felvilágosítást a tényvázlat.

Ugyanis, mint már fentebb említettem, a tettesek egyike izsáki, a másika pedig orgoványi lakos. A Belső-Galamboz puszta előbbi községhez mintegy 40, utóbbihoz pedig 30 km.-nyi távolságra van.

Mintbogy pedig a tényvázlatban nincs felemlítve, hogy mind a két tettes, vagy csak egyikük is ismeretes volt a lopás színhelyének helyi viszonyaival, felmerül a kérdés, hogy talán szempelt ez ügyben egy harminadik személy is, tolvajnyolyn szólva, egy „kiadó mászmagya”, a ki irányította a messziről jött tolvajokat, hogy hol találhatnak terükbe illő módon könnyen megszerezhető anyagot.

Mert, ha a helyi viszonyokkal ismerősök nem voltak, szinte hihetetlennek látszik, hogy 30—40 km.-ről jövő tolvaj mindjárt az első csapásra így eltalálja működése színterét.

Ez esetben pedig, szerény véleményem szerint, hiányos volt az eredmény. Mert, ha káros részben anyagiilag, részben — a tettesek bizonyos elítélésével — erkölcsileg is elégtételt nyert és nyerend is, viszont egy bűntettes, a bűnségéd, megmenekül az igazságszolgáltatás sujtó keze alól egyrészt, másrészt pedig sem a járőr, sem a kiskunfélegyházi őrök legénysége, de a szomszédos őrök sem tudhatják, hogy ki lehetett összekötésében a tettesekkel, a ki, bizonyára egy későbbi hasonló vizontszolgálat fejében, irányította a messziről jött kártársak működését.

Ennek kiderítése pedig, már bocsássák meg fiatal bajtársaim konfidenskedésemet, megérdemelt volna, sőt, ha a bírósági vizsgálat még eddig fel nem derítette, vagy az itélethozatalig felderíteni nem fogja, még utólag is megérdemelné egy csekély fáradságot.

Mert hát a csendőrnek, hogy máskor is eredményesen nyomozhasson, nemcsak azt kell tudni, hogy működése körletében kik a közártalmuak és gyanús egyének, hanem azt is, hogy kikkel s hová való egyénekkel allanak azok összekötésében.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

Az angol kormány a szuffragettek ellen.

A női választójog rettenthetetlen, vagy igazabban rettenthetetlenül hóhortos barezosainak, a semmitől vissza nem riadó szuffragetteknek legújabb cselekedeteivel ugylátszik betelt a mérték és az angol kormány most erélyes és kiméretlen eszközökkel lát neki, hogy az örökös rendzavaróktól egyszer és mindenkorra megszabaduljon.

Néhány nappal ezelőtt San-Leonardban fölgujtották Cros alsóházi képviselő házat. A tűz több ezer fontnyi kárt okozott. Cros erős ellenfele a nők választójogának és a tűz szomszédságában megtalálták a szuffragettek szokásos czéduláit és választójogi felhívásait. A szuffragetteket gyanúsítják az angol bank ellen tervezett merénnyel is, mert a megtalált bomba azonos azokkal, a melyeket nemrég Oxbed vasúti állomáson robbantottak föl a szuffragettek.

Ezek a már túlságosan veszedelmes esetek az angol kormányt gyors és rendkívüli intézkedések elhatározására bírták rá. Az intézkedések keresztülvitelét nagyon megkönnyíti az, hogy épen a legutóbbi események hatása alatt a szuffragetteket cserben hagyták régi parlamenti pártfogóik és a nemrégben még lelkes közvélemény is ellenük fordult.

Asquit miniszterelnök mindenek előtt London összes nyilvános helyein betiltatta a női választójog híveinek gyűléseit. Sokkal hathatósabb rendszabálynak ígérkezik azonban az, a melyet a szuffragettek közismert éhségstrájkjával szemben fognak ezentúl alkalmazni. Eddig a börtönbe került szuffragetteket, ha az éhségstrájk már életüket fenyegette, kénytelenek voltak kibocsátani a fogságból és ezzel mindannyiszor sikerült kijátszaniuk a bírói ítéleteket. Ezentúl másként lesz. Ha a szuffraget nem eszik, s az életét veszedelem fenyegeti, most is kibocsátják a börtönből, de ha odahaza kárpótolta magát a sok koplalásért és ismét erőre kapott, akkor megint csak beviszik a fogságba és ezt az eljárást mindannyi szor megismétlik, a mig csak részletenkint le nem törlesztette a rája kimért teljes büntetést. Az új eljárást már alkalmazták is és pedig épen a fő-fő szuffragettel, Pankhurstné asszonynyal szemben. Fogságából csak 14 napra engedték el, ezt az időt is egy klinikán kell töltenie és a 14 nap leteltével ismét visszaviszik börtönébe.

Végleges veszedelem fenyegeti azonban az egész szuffraget-mozgalmat azzal a kivédhetetlen csapással, a melyet pénzügyeik ellen intéz Asquit utasítására az angol belügyminiszter.

A szuffragetteknek ugyanis rengeteg pénzük van. Egyesületileg a Women's Social and Political Union, a melynek Pankhurstné az elnöke, évenként közel másfél millió

A Gizella-albumból: Gizella királyné és Imre herceg.

koronát kap a nők választójogáért lelkesedő emberektől. Ezt az óriási összeget el is költik a suffragettek. Évenként mintegy százötvenezer koronát a vezetők kapnak kárpótlásul az agitációval és a börtönben eltöltött idejükért. Rájuk nézve tehát ez a harcz igen jó üzletet jelent. Az évi elszámolásban ilyenféle tételek szerepelnek: barminezezer korona hotelszámla, hatvanezer korona utiköltség, nyolcezezer korona automobil-számla, nyolcezezer korona a martirok tiszteletére rendezett ünnepségeknek a költsége. A legérdekesebb tétel az a negyvenezer korona, a melyet az elszámolás szerint az egészsztrájkból visszatért hölgyek egészségének a helyreállítására fordítanak.

Van azonban egy angol törvény, a mely tilja, hogy a közönség olyan czélra adakozzék, a mely czél a társadalom mai rendjének a fölforgatására irányul. A ki ily czélra pénzt ad, az bíróság felelősségre vonható és személyében is büntethető.

Ezt a törvényt fogja most alkalmazni a suffragettekkel szemben az angol belügyminiszter. És nagyon valószínű, hogy a suffragettek dűsgazdag támogatói, a kik tíz és húszezer korona adományokkal járulnak állandóan a mozgalom költségvetéséhez, ezentúl nagyon megdondolják, mielőtt pénzt adnak, mert könnyen meglehet, hogy nagylelkű adományukért a hálátlan emberiség becsukatja őket.

Mint hogy pedig a háborúhoz — mint már a jó öreg Montecuccoli megmondotta — pénz, pénz és pénz kell — ez az egyetlen intézkedés esetleg megfojthatja az egész suffragett mozgalmat. Ha ugyan addig a találékony amazonok valami váratlan fogással keresztül nem húzzák az angol kormány számításait.

Mint újabban írják, hónapokra meg van állapítva a suffragettek haditerve: mely napon kell beverni a miniszterek ablakait, mikor lép akcióba az a csapat, a mely a levélszekrényeket gyújtogatja és a másik mikor indul a főváros környékére a táviró- és telefonvezetékek elvágni. Egyik estére az Albert-Hallban gyűlést hirdetett a program, de vezér nélkül maradt az anazonserg, mert időközben Mrs. Pankhurstot dutyiba vették és az alvezér, Mrs. Annie Kelley elítéltetéséig csak olyan feltétel alatt maradhatott szabadságon, hogy porének tárgyalásáig nem vesz részt a suffragettek rombolásában és gyűléseiben, a mire becsületszavát kellett adnia. Tanácsatlanul állottak tegnap este a suffragettek, míg végre Mrs. Drumond foglalta el az elnöki széket. Ha Mrs. Pankhurst hamarosan nem kapja vissza szabadságát és Mrs. Kelley is tömlöcbe kerül, akkor ő lesz a vezér, bár elvtársai nem nagyon lelkesednek érte, mert szónoknak gyenge és selypít, de predestinálja az elnökeégre hatalmas alakja. Olyan magas Mrs. Drumond, hogy még a testőrgránátosok csapatából is legalább egy fejjel kiválna. Az asszonyóriás elnöklete alatt beszélték meg a suffragettek legközelebbi rombolásaik tervét.

KÉPEINKHEZ.

A müncheni jubileum.

Negyven évvel ezelőtt történt örvendetes eseménynek akkor megörökített fényképfelvételét mutatjuk be a jelen számunkban olvasóinknak. Királyunk Ő Felsége leányának, Gizella főhercegnasszonynak Lipót bajor királyi herceggel történt esküvőjének fényképfelvétele ez, a mely 1873 április 20-án Bécsben, az augustinusok templomában királyi pompával ment végbe.

A negyvenéves évfordulót díszes és nagy ünnepségekkel ülték meg f. évi április 20-án Münchenben, a bajor királyi udvarnál. Ezek az ünnepségek minket magyarokat is közelről érdekelnek, mert főszereplői: az ünnepelt főherceg és főhercegnasszony, mindenkor szeretettel időztek a magyarok körében, sőt eljegyzésük kihirdetése és az ezzel járó ünnepély is nálunk, a budavári királyi palotában történt meg 1873 telén.

A pár hónap mulva történt házasságkötést az egész magyar társadalom ritka szeretettel és érdeklődéssel kísérelte s ez alkalomból a budapesti és kolozsvári nők s egyes társulatok és egyesületek különféle drága ajándékokkal lepték meg a közszeretben álló királykisasszonyt.

A sok dísz tárgy és drága ajándék között is első helyet foglalt el az a nagyértékű, remek Gizella-Album, a melyet Pest város közönsége készített. Huszonhat munkás hat hétig szakadatlanul dolgozott eme ritka-becsű művészi munkán, a mely a bécsi világkiállításon is feltűnést keltett.

Az album belső tartalma között is első helyen állott az a ritka művészi tapintattal készült alkalmi kép, a melyet szintén bemutattunk.

A Székely Bertalan festőművész által készített eme művészi kivitelű kép Gizella bajor hercegnasszonyt, Szent István első magyar király nejét ábrázolja, a mint a máig is meglevő koronázási palást szövése közben fiát, Imre herceget térdére véve, a már legnagyobbbrészt készenálló díszmüvet nézegetik.

E kép tárgyának alkalmisága éppen abban állott, hogy az első magyar királyné bajor hercegnasszony volt, a mint bajor hercegnasszonnyá lett ekkor — 1873-ban — a magyar király leánya és így éppen az összekötő kapcsolatot tette fel az ezereves múltban és az ennyivel utóbb történt örvendetes események között.

HIREK.

Májusi előléptetés. A hadseregben szokásos májusi előléptetés alkalmából, Ő császári és apostoli királyi Felségének Bécsben, folyó évi április 27-én kelt legfelsőbb elhatározása alapján, a mint azt lapunk mai számának hivatalos részében teljertartalmulag közöljük, a m. kir. csendőrség állományában: 1 ezredes, 1 alezredes, 6 főhadnagy, 8 hadnagy és 10 zászlós lépett a magasabb rendfokozatba.

Hadapródok vizsgálja. Tolcsvai Nagy Gábor tábornok urnak, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének elnöklete alatt összeült vizsgálóbizottság előtt, a budapesti csendőrlaktanyában, április 28., 29. és 30-án megtartott csendőrtiszti szakvizsgát dragomérfalvi Deák Ferencz, Elsner Gusztáv, hadapródok, Pinczés Zoltán csendőr cz. őrmester, Szepessy Árpád, Szabó Jenő és Farkas Dezső, II., Juhász Ferencz, Gayor József, Danidovics Zsigmond és Császár István, III., Ertl Olivér, Kamuty Lajos, Kiss Ernő, Nagy István és Wufka Ernő, IV., Reisz György, dr. Gergely Sándor, Pap János hadapródok és Tóth Ernő csendőr cz. őrmester, V., Porényi Géza, dr. Szücs István, Czégeny István hadapródok és Stadler Ferencz hadapródjelölt, VI., Mazóty Béla, Hrabár Endre, Bokody László, Réz István és Ringbauer Győző, VII., Paksy Kis Tibor, Szende János, Szaploneczay György és Schifter Jenő VIII. számú csendőrkörületbeli hadapródok tették le. Ugyanott és akkor Pap Domokos őrsvezető cz. őrmester a csendőr számvivő-tiszti szakvizsgát is letette.

Szerkesztői üzenetek.

Tudnivaló Vármegyei vagy városi szabályrendelet intézkedése mérvadó.

Karhatalmi gyalogos. Mostani szolgálata nem számíthat próbaidőnek.

M. Gy. Igen.

M. P. J. I. Előző csendőrségi szolgálata nem számít be, nyugdíja azonban a magasabb pótlój figyelembe vétele mellett lesz kiszabva.

1856. Ily kérdések most vannak tárgyalás alatt. Döntés még nincs.

111. Csak 3 hónapra kap fizetést.

67. 1. Ha beigazolja, hogy nem ön volt a hibás — igen. 2. 40-dik.

P. P. 1. 1. Nincs. 2—4. Szolgálati ügyek. 5. Az óra tartozik fizetni.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

Z Z Z
L

Verstalány.

- ándor
- da
- áróly
- llés
- ibor
- dél

Megfejtési határidő: 1913 május 12-ig.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegy lesz kiosorolva.

Lapunk folyó évi 9. számában közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: „Utvesztő”. — Betűtalány: „Drinápoly ostrom alatt”. — Verstalány: „Kenyér, Tenyér, Fenyér”.

Helyesen megfejtettek: Vida Lajos I. csendőr Zákány, Pál Sándor őrmester Szeged, Reményi Márton csendőr, Szabadka.

A kiosorolt Erzsébet királyné szanatorium-sorsjegyet Vida Lajos I. csendőrnek Zákányra elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsője 1913. évi ápr. hó 27-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával, 1913. évi május hó 1-ével legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott:

a m. kir. csendőrség állományában:

vezérőrnaggyá:

besenyei László Béla csendőrezredest, a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőhelyettesét, rang: 1913. ápr. 27.

ezredessé:

Körner Károly alezredest, az V. számú csendőrkörület parancsnokát, rang: 1913 július 13.

századosokká:

a következő főhadnagyokat:

írkesi Mihály Károlyt	(1. rangszám) az V.,
Zelkó Henriket	(2. ") a VIII.,
Mraz Henriket	(3. ") a II.,
Gidófalvy Elemért	(4. ") a VI.,
nemesszeghi Nemesszegby Lászlót	(6. ") a III.

számu csendőrkörület állományában és

Szopkó Győzöt (7. rangszám) a belügyminisztérium V—b. (csendőrségi) osztályában;

főhadnagyokká:

a következő hadnagyokat:

Mallár Bélát	(1. rangszám) a VII.,
Stagl Miklóst	(2. ") a IV.,
szamosfalvi Panajott Sándort	(3. ") a VI.,
Marschall Kálmánt	(4. ") a II.,
hindi Szabó Lászlót	(5. ") a III.,
Vincze Albertet	(6. ") és
besenyei László Bélát	(7. ") a VII.,
Dalmay Józsefet	(8. ") a VIII.

számu csendőrkörület állományában;

hadnagyokká:

a következő zászlósokat:

Balogh András	(1. rangszám) az I.,
Azudt Istvánt	(2. ") a VI.,
Gross Rezsőt	(3. ") és
Sándor Józsefet	(5. ") a VII.,
vorehélyi Marsó Pált	(6. ") az V.,

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyveinkre. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hit hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamattal fizetünk. (A tőkekamatadólevonásával.) 2. Oly tak. r. betéti után, melynek a betető az I. pontban jelzet' — meadási időtől nem költi, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, fuvaros kamattal' mellett. Utalványok, intézkedések és chequék beszedését vállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk be e adtuk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Tóth Gyulát (7. rangszám) a II.,
 Rác Lászlót (8. ") a VI.,
 verbói Szilva Dénest (9. ") a IV.,
 fűji Fáy Gyulát (10. ") a VI. és
 Liptay Lászlót (11. ") a VII. számú
 csendőrkerület állományában.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:
 besenyői László Albert csendőrczredes, a magyar szent
 korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének
 helyettese, a honvédelmi miniszteriumban osztályvezetői
 minőségben kiváló ügybuzgalommal és a legjobb ered-
 ményekkel teljesített szolgálataiért.

Argay Ferencz m. kir. II. számú csendőrkerületbeli fő-
 hadnagy, szakaszparancsnoki és oktatótiszi minőségben
 teljesített kiválóan buzgó és igen eredményes szolgálataiért.

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség
 felügyelője által:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság
 által:

Tóth Ferencz II. és Tremmel János járásörmesterek,
 valamint Horváth Pál csendőr, hosszús csendőrségi szol-
 gálatuk alatt kifejtett eredményes tevékenységükért.

Kinevezettek:

1913 május hó 1-ével:

csendőr törzsörmesterekké:

F. Tóth Imre	örmester (1. rangszám) a VIII.,
Rónai János I.	" (2. ") a II.,
Böloni Balázs	" (3. ") a VIII.,
Kővári József	" (4. ") és
Bajkó Ferencz	" (5. ") a VII.,
Weisz Ignac	" (6. ") a VIII.,
Walter Károly	" (7. ") az I.,
Kovács György I.	" (8. ") és
Kolozsváry István	" (9. ") a III.,
Németh József	" (10. ") a VII.,
Magyarits Mihály	" (11. ") az V. és
Imecs Márton	" (12. ") a VII. sz.

csendőrkerület állományában.

Athelyezettek:

1913 május hó 1-ével:

Antalfi József VI. számú csendőrkerületbeli járásör-
 mester, teti járásparancsnok, hasonló minőségben az
 V. számú csendőrkerülethez Ógyallára;

Matuszka Antal VII. számú csendőrkerületbeli törzs-
 örmester, petrozsényi szárnyszámvivő, hasonló minőség-
 ben a III. számú csendőrkerülethez Kiskemétre;

Plattmann Ferencz m. kir. I. honvéd huszárezredbeli
 honvéd főpatkolómester a m. kir. csendőrség állomá-
 nyába, mint csendőr főpatkolómester a III. sz. csendőr-
 kerülethez a pótlojdomító osztály létszámába Kiskun-
 halasra.

Előléptetettek:

1913 április hó 1-ével:

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:
 Gyukli Ferencz, Győzik Gergely, Rác Pál, Göcze
 József II., Schreiber Ferencz, Horváth József VII. és
 Gangler Ferencz; továbbá

1913 április hó 16-ával:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
 Oláh Sándor, Csere György, Jubák Márton, Bogdán
 György, Nagy József III., Vén András, Deák József,
 Imecs Albert, Salamon Imre, Gyergyai József, Benkő
 Ferencz, Jánosi Dénes, Barabás Márton, Tót Lajos,
 Papp Márton, Székely József, Vas Áron, Szabó Károly,
 Fodor Márton, Kánya János, Bakos József, Nagy Zsig-
 mond, Bodó Albert, Kegyes Gábor, Kiss Boldizsár, Kar-
 dos László, Haró Ferencz, Szabó Ferencz II., Bordás
 Béla, Kapros Norbert, Bójte Ferencz, Bihari László és
 Venczel János csendőr ez. örmesterek, *örsvetelő ez. ör-
 mesterekké.*

Járórvezetői jelvényekkel elláttak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
 Balanyi Pál, Mihályka Zsigmond, Varga István, Ba-
 lassa András, Biró József, Röszleng Lajos, Gáspár Sán-
 dor, Morár Filémon, Faragó Ferencz, Milinov Péter,
 Balogh Imre, Dékány István, Pópa Adolf, Szikszai Ist-
 ván, Ördögh János II., Csate Sándor, Csáki János, Né-
 meth Gyula, Darányi István, Gürthner György, Vas
 István, Koczka Mihály, Gordán Bálint, Marzsinyán Mi-
 hály és Vass Lajos.

Csendőrségi kalapborítók

á 1 kor. 50 fill.

Íróasztalra dobozok á 6 kor.

Íróasztalra rekesz-fedőlapok

60 és 80 fillér.

Mindezeket előírás szerinti méretek
 szerint és előírásnak megfelelő kék
 préselt papírossal bevonna — ajánl

Makó Károly könyvkötő és
 dobozgyártó, Brassó.

Hísz koronán felüli megrendelések portómentesek.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

Nyári szürke keztyűk és felszerelési tárgyak állandóan kaphatók.

Minden csendőrré
 rendkívül fontos!
 Most jelent meg.

AZ ÚJ NYUGDIJTÖRVÉNY

(1912. LXV. t.-cz.). — Magyarzatokkal ellátta Dr. DÁNOS
 ÁRPÁD miniszteri fogalmazó. — Ára 1 kor. 50 fill.

Könyvnyomda,
 könyv-, papir- és
 írószer-kereske-
 dés, a magyar kir.
 csendőrségi hiva-
 talos nyomtatvá-
 nyok legnagyobb
 raktára.

VII. ÉVFOLYAM.

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

1913. 19. szám.

Budapest, május 11.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőri tényvázlatról.

Irta: K. Nagy Sándor, kir. ítélőtáblai bíró.

Ha a csendőrség olyan szerves összefüggésben nem állana a bírósággal, vagy ha közönyös volna reám nézve a csendőrök eljárására tett sok megjegyzés s nem kívánnék odatörekedni, hogy a csendőrség és bíróság között minél teljesebb legyen az összhang s vagy ha azt hinném, hogy a csendőrségnek csak egyetlen egy tagja is rossz néven veszi tőlem: bizony félretenném ezt a tölát. De mivel meg vagyok győződve, hogy őszinte rokon-szenvem a csendőrök iránt nem ismeretlen: nem mulasztatom el felhívni a figyelmet az utóbbi időben meglehetősen lábra kapott csendőri tényvázlat tartalmára.

Ugyanis nemcsak figyelmeztettek reá bírói körökben, hanem magam is tapasztaltam, hogy utóbbi időkben a csendőri tényvázlatok egy része nem a nyomozati cselekményeknek feljegyzése, hanem azoknak elbírálása is.

Nevezetesen igen sokszor a tényvázlat (példával élve) következőleg kezdődik:

„Balay János 1913 ápril 1-én a Csókás pusztán a Kis Gábor tehenét az istállóból ellopta.»

Tehát a nyomozat megállapítja, hogy Balay János lopást követet el. Csak azután mondja el, hogy mi történt.

Ez nem felel meg a nyomozás feladatának s valóban feltűnő lehet, mikor a tényállásnak a nyomozó csendőrök általi megállapítása daczára a bíróság felmenti Balay Jánost, mert nem találja őt bűnösnek.

Igen sok csendőri tényvázlatban az is előfordul, hogy a nyomozó csendőr észrevételeket tesz a nyomozás során kihallgatott terheltek vagy sértettek, vagy tanúk vallomására s valósággal elbírálja azokat.

Gyakran megtörténik, hogy a csendőri tényvázlat nemcsak kiegészíti az eset egyes mozzanataiban mutatkozó hézagokat, hanem feltűnően kiszűezi az esetet a saját véleménye szerint.

Mindezeket a bíróság nem tartja és nem is tarthatja a nyomozás céljával összhangba hozhatónak.

A Bp. 84. §-ának nemcsak szelleme, hanem világos szavai szerint is a rendőri hatóságok és közegek rendeltetése a nyomozásnál: „a tényállás megállapítása, a tettes és a részes kipuhatolása, valamint a bűnjeleknek és bizonyítékoknak megszerzése céljából eljárni».

Tehát nem az a feladata a nyomozó közegnek, hogy a tényállást megállapítsa, hanem hogy annak megállapítása céljából eljárjon, vagyis, hogy összeszerezze azokat az adatokat, melyek a tényállás megállapíthatása céljából szükségesek s ezeket az arra hivatott helyre beszolgáltassa.

Ezt a felfogást elég világosan támogatja a Bp. 87. §-a is, mely kimondja, hogy: „az összes hatóságok és hatósági közegek kötelesek a hivatali hatáskörükben tudomásukra jutott, nem magánindítványra üldözendő büncselekményeket, a birtokukba jutott *adatoknak* közlésével és a bizonyító tárgyaknak átadásával a kir. ügyészségnek feljelenteni».

A Bp. 90. §-a a hatóságoknál és hatósági közegeknél szóval vagy írásban megtehető magánindítványra azt rendeli, hogy ebben a büncselekmény határozottan megjelölendő és a tettesre, valamint a részesekre vonatkozó *adatok* lehetőleg felemlítendők.

A Bp. 100. §-a szerint: „a nyomozás folyamán nemcsak a terhelő, hanem a mentő körülmények is *külsőtendők* és a gyanúsított érdekében is gond fordítandó ama bizonyítékok megszerzésére, melyeknek megsemmisítésétől tartani kell».

Minden szakaszból tehát az tűnik ki, hogy a nyomozás célja mindenkor csak az eset tisztázására vonatkozó adatoknak beszerzése.

A Szolgálati utasítás 103. §-a a tényvázlatra vonatkozólag azt szabja meg, hogy az velőse rövidséggel szerkesztendő ugyan, de a valódi tényállás lényegét minden oldalról, tehát a gyanúsított védelme érdekében is, az igazságnak megfelelően, elfogulatlan tárgyilagossággal kell magában foglalnia.

Ugyanezen Szolgálati utasítás 107. §-a szerint: „a nyomozás célja: a tényállást annyira felderíteni, hogy annak alapján a kir. ügyészség, illetőleg a vádemelésre jogosított hatóság vagy személy lehetőleg teljes és megbízható *tájékoztást* szerezhesse a felől, vajjon a bíróságnál vádat emoljen-e vagy sem».

Ezek szerint a nyomozásnak semmi más célja nem lévén (eltekintve az egyes külön megbízásoktól), mint az esetre vonatkozó összes adatoknak beszerzése és beszolgáltatása: a csendőri tényvázlat nem lehet hivatva annak kimondására, hogy a gyanúsított *elkövette* a büncselekményt, mivel ez csak bírói uton állapítható meg.

Elő magyar vill. oróro

berend. hangszer-gyár

honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az

Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszerait és alkészíteteket. Harmonikák erős el-

pusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzők minden hang-

szerűi költségek nélkül. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvó hangszerok gyára.

STOWASSER JÁNOS

osácsi és királyi udvari szállító,

a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

akadémia házi hangszerkészítője, az

Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszerait és alkészíteteket. Harmonikák erős el-

pusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Arjegyzők minden hang-

szerűi költségek nélkül. Magyarországon legnagyobb vonós és fuvó hangszerok gyára.

A csendőri tényvázlathoz csak az lehet a helyes bevezetés, hogy bizonyos helyen büncselekmény történt, vagy hogy feljelentést tett bizonyos egyén egy bizonyított ellen, melynek következtében a járőr nyomozást tartott az alábbiak szerint. Azután elsorolja a nyomozás menetét, vagyis a beszerzett adatokat.

És ezeket az adatokat szárazon s minden véleménynyilvánítás nélkül kell összeállítani és semmiképen nem szabad kiszínezni.

Az egyszerű adatok röviden és értelmesen előadva szükségesek a bíróságnak, hogy a valódi tényállást megalkothassa, míg a csendőr véleményének nyilvánítása, a körülményeknek kiszínezése csak zavarólag hatnak.

Ne azt mondja tehát a tényvázlathoz, hogy Balay János ellopta a Kis Gábor tehenét, hanem azt, hogy Balay János ellen az a feljelentés történt, vagy az a gyanu merült fel, hogy ellopta a Kis Gábor tehenét.

A csendőrség csak adatokat gyűjtson s bizza a bíróságra azoknak mérlegelését.

Mit kell tudni a csendőrnek a bűnvádi perrendtartásból.

Irtja: dr. Kármán Elemér, kir. járásbíró. (Folytatás).

Hogy az esküdteket sorsolás útján válogatják össze, annak az indoka az, hogy a törvény a véletlennek is szerepet akkar nyújtani abban, hogy kik legyenek az illető ügyben a vádlott bírái. A Bp. 344. §-a szerint a tizenkettőn felül jelenlévő esküdtek visszautasíthatók, még pedig úgy, hogy a felét a kir. ügyész, a másik felét a vádlott utasíthatja vissza. Ha e szám páratlan, a vádlott egygyel több esküdtet utasíthat vissza.

A mi esetünkben 27 esküdt volt jelen, 12 ítélő esküdtre van szükség. Ezenfelül még a Bp. 346. §-a értelmében, ha előre látható, hogy a főtárgyalás hosszabb időre fog terjedni, pótesküdtet is lehet rendelni abból az okból, mert lebeteges, hogy valamelyik esküdt betegség miatt elmarad a tárgyalás folytatásától s ilyen esetben a pótesküdt a kimaradt rendes esküdt helyére lép. Mintán a gyilkossági ügy soká tarthat, szükség van két pótesküdtre, vagyis összesen 14 esküdtre. Így a 27-ből marad 13. Ez a szám páratlan, ennél fogva hatot a kir. ügyész, betet a vádlott fog visszautasítani. Több vádlott és több védő azután megbízhatják az egyik védőt arra, hogy a visszautasítás jogát gyakorolja, a mi jelen esetben így is történt.

A sorsolás következőképen megy végbe:

Az elnök kihuz egy czédulát és elolvassa a rajta lévő nevet:

Molnár Péter.

Ügyész: Elfogadom.

Védő: Visszautasítom.

Igy Molnár Péter esküdt kiesett.

Elnök: Jakab János.

Ügyész: Elfogadom.

Védő: Elfogadom.

Igy Jakab János esküdt mind a két fél által elfogadva, úgy hogy ő esküdt lett ebben az ügyben.

Igy megy ez mindaddig, a míg 12 esküdt és két pótesküdt nem kerül össze.

Mikor ez a szám együtt van, az elnök kimondja, hogy az esküdtszék meg van alakítva.

A főtárgyalást néhány perczre felfüggesztük, hogy az esküdtek jegyzékét a jegyző elkészíthesse: erre következik az esküdtek megeskütése. Ugyanis az esküdteket azért nevezzük éppen esküdteknek, mert nekik minden egyes ügyben, mielőtt bíraskodnak, meg kell esküdniök, míg a bíró vagy a rendőri közeg s a csendőr, a ki ez ügyben közreműködik, egész pályájára szóló egy esküt tesz.

Az esküdtek felállanak és az elnök a következő ünnepléses felhívást intézi hozzájuk.

«Esküdjenek Önök a mindentudó és mindenható Istenre, hogy a gyilkosság büntetvével vádolt K. Ferenczné Boros Zsuzsanna és L. József ellen folytatott ügyben az esküdtek kötelességeit hiven teljesítik, a törvényt megtartják, a tárgyalás egész menetét gondos figyelemmel kísérik, a tárgyalás alatt álló ügyről határozatuk kimondásáig mással, mint esküdt társaikkal nem értekeznek és félre téve minden kedvezést, féltelmet és személyes tekinteteket, mind a vádlott ellen, mind a melléte felhozott bizonyítékokat egyenlő gondossággal és pártatlan lelkiismeretességgel mérlegelik és ebből merített meggyőződésük szerint igazságosan és a törvény értelmében határoznak!»

Ere az elnök nevében szólítja sorban az esküdteket:

«Jakab János!»

«Isten engem úgy segítjen», válaszol az esküdt.

«Vermes Gáspár!»

«Isten engem úgy segítjen», válaszol a második esküdt és így sorban az összes esküdtek, jobb kezükre téve esküsznek.

Az eskü szövegében különös fontossággal bír az, hogy az esküdteknek a tárgyalás folyamata alatt az ügyről senkivel beszélniök, sem értekezniök nem szabad. Ezt azért tartom szükségesnek megjegyezni, mert sajnos volt már reá eset, hogy a rendőri közegeknek figyelemmel kell tartaniok egyes esküdteket, a kik megfedkeznek magukról és idegen emberekkel tárgyalnak az előttük folyó bűnygyről.

Az eskü letévése után az esküdtek elfoglalják helyeiket és ezzel kezdetét veszi az ügy tárgyalása.

Mintán a Bp. 304. §-a szerint, ha több a vádlott, külön kell őket meghallgatni, ennél fogva az elnök L. Józsefet kivezetteti a teremből.

A tárgyalás megkezdése előtt feláll azonban K. Ferenczné védője és előterjeszti azt, hogy miután a vádlott kihallgatásánál olyan körülmények fognak kiderülni,

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elműlasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Budapest. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

a melyek a közérköltésiséget veszélyeztetnek, indítványozza, hogy a bíróság rendelje el a nyilvánosság kizárását a vádlottak kihallgatása alatt. Ezzel a védő nyilván arra gondol, hogy a nyomozás és a vizsgálat szerint adatok merültek fel, hogy a két vádlotti egymással szerelmi viszonyt folytatott és ez volt a gyilkosságnak is az oka, tehát ilyesmit nem szabad nyilvánosság előtt tárgyalni.

A nyilvánosság kizárását a vádlottak kihallgatása alatt a Bp. 293. §-a alapján a bíróság el is rendeli; ennek a következménye az, hogy a hallgatóságnak el kell távoznia, természetesen csak addig, a míg a vádlottak lesznek kihallgatva.

Ennek megtörténte után az Elnök a jegyzővel felolvastatja a vádiratnak a rendelkező részét, ezzel elébe tartván K. Ferenczné vádlottnak, hogy mivel van vádolva. Ezek után az Elnök így szól a vádlotthoz:

«Megértette Ön, hogy mivel van vádolva?»

K. Ferenczné: «Igen.»

«Elismeri bűnösségét abban, hogy férjét L. Józseffel megölette?»

«Nem érzem magamat bűnösnek.»

«Figyelmeztetem, hogy ha nem is érzi magát bűnösnek, elbeszélheti a tényállást és a tanúk vallomására észrevételeit megteheti, azonban arra is kell figyelmeztetnem, hogy ha be fog bizonyulni a bűnössége és maga megmarad a tagadása mellett, nem fogja elmondhatni azokat az enyhítő körülményeket a melyek a maga büntetésének enyhítésére szolgálhatnak, különösen nem fogja a bíróság enyhítő körülményül vehetni azt, hogy maga a büntettet beismeri!»

K. F. «A gyilkosságban nem érzem magam bűnösnek, nagyságos Elnök úr és arról, a mi történt, nem tehetek. Annyan bűnös vagyok, hogy a hites férjemet megcsaltam, de ölni nem volnék képes.»

Elnök: «Azt elismeri tehát, hogy L. Józseffel szerelmi viszonya volt?»

«Igen. Körülbelül csak hat hónap óta, de azt is megbántam, mert különben most nem volnék ilyen gyalázatban!»

«Nem beszélt magának L. József arról, hogy szeretné a férje urát láb alól eltétetni? Nem-e volt maguk között arról szó, hogy L. József magát nőül venné az esetre, ha maga megözevgyülne?»

«Azt nem tagadom, hogy L. József engem állandóan azzal biztatott, hogy a feleségétől elváljak, én meg válok el az uramtól. Én erre azt mondtam mindig neki, hogy én nem válhatok el, mert szegény vagyok, az uram krajczár nélkül vett el, szüleim kényszerítettek hozzá és most tiz esztendő után nem mebetek csalédnek kenyeremet keresni. Erre ő azt mondogatta nekem, hogy lehet azon segíteni, ha az uramat reá birom, hogy a vagyonának legalább a felét rám irassa.

Az uramat erre reá is birtam volna, de az a baj,

hogy az anyja meg a bátyja megtudta és őt rábeszéltek, hogy ebbe semmi szín alatt ne menjen bele. Mikor így ez nem ment, kezdte emlegetni L. József azt, hogy el kellene az uramat tenni láb alól. Többször elhívta magával L. József az uramat, mert ő vadászattal is foglalkozott, hogy jöjjön vele vadászni, de én rosszat sejtettem, de meg féltem, hogy az uramnak nincs vadászjegye s a csendőrök elfogják, és nem engedtem. Két héttel azelőtt azonban L. József mindig azt mondta, hogy ő már nem állja tovább ezt az életet, tegyük el láb alól az uramat. Az eset előtt néhány nappal azután megint eljött L. József és azt mondta, hogy most már meg kell annak lenni! Többet nem mondott.»

«Magának tehát az a nézete, hogy a férjét L. József ölte meg?»

«Erre nekem nincs bizonyosságom, de azt hiszem, hogyha a pénzéért ölték meg, akkor vagy L. József tette, vagy ő tetette valakivel.»

Ilyen módon történik tovább is a vádlottnak a kihallgatása. Az Elnök részletesen kihallgatja arra, hogy hogyan kezdődött ez a szerelmi viszony, milyen vagyoni viszonyok között voltak a férjével és különösen, hogy ki tudhatta meg azt, hogy a gyilkosságot megelőzőleg az asszony férje pénzt hozott haza és különösen, hogy nem a nőtől tudta meg L. József azt is, hogy ezen alkalommal pénzt hozott haza K. Ferenczné a takarékpénztárból. Nagy súlyt fektetett az Elnök azután a kihallgatásnál arra, hogy az elhaltat éppen akkor ütötték le, a mikor a felesége italért küldte a kocsmába, holott erre a csendőri nyomozás szerint szükség nem volt azért, mert volt odahaza bor. Kiderült az is a vádlott kihallgatásából, hogy abból a 600 koronából, a melyet az elhalt magával hozott, csupán 400 korona volt a felesége lakásán; erre azonban az asszony azt mondotta, hogy ő nem tud az egész pénzről semmit sem.

Most bekisérik L. Józsefet és ezt az Elnök ugyanúgy hallgatja ki, mint K. Ferencznét.

L. József tagad még úgy, a mint tagadott a csendőrök előtt, azzal a különbséggel, hogy itt még azt is letagadja, a mit a csendőrség és a vizsgálóbíró előtt beismert.

«Volt magának tehát viszonya K. Ferencznével?»

«Nem igaz abból egy szó sem.»

«Nem járt a bázhoz?»

«Nem én. Az esküvőjükön voltam ott 10 esztendővel azelőtt, azóta csak akkor láttam K. Ferencznét és az asszonyt, ha a házuk előtt elmentem.»

«A csendőrség előtt mást mondott! ott azt mondta, hogy az asszony szerette magát, utána is járt magának, hívta a házhoz, minden jóval tartotta!»

«Nem igaz abból egy szó se.»

«De még azt is elmondta, hogy az asszony bujtogatta magát, hogy tegye el a férjét láb alól, pénzt ígért magának és azt is elmondta, hogy a maga feleségétől el akar válni és az asszonyt venné feleségül.»

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Kénes árlagvétel ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

•Ebből én egy szót se mondtam.»

•De benn van ez a csendőri jelentésben és ha maga nem mondta volna, honnan tudták volna azt a csendőrök?»

•Én ilyent nem mondtam, ha benne van az irásban, arról én nem tehetek, az azonban bizonyos, hogy az egyik csendőr, a melyik itt is van, belém vágott a puska tusával és akkor az őrmester úr, a ki ezt látta is azt mondta, hogy ha be nem ismerem, hogy én vagyok a gyilkos, fel fognak akasztani. Én azonban ott is csak azt mondtam, hogy százszor is felkötöbtenek, én ebben a dologban olyan ártatlan vagyok, mint a ma született gyermek.»

•Az nem lehet igaz, hogy magát a csendőrök bántalmazták, mert ott voltak a bizalmi férfiak is, a törvénybíró, meg egy esküdt, azok előtt is elmondta ezt a dolgot!»

Vádlott: ballgat.

•Feleljen bált! mit szól erre?»

•Én nem bánom, akárki volt ott, de én ilyent nem mondtam!»

•A vizsgálóbíró úr előtt is beismert annyit, hogy magának volt viszonya az asszonynyal, azt is beismerte, hogy szó volt arról, hogy jó lenne, ha a férj már elpusztulna; a vizsgálóbíró úr perlig csak nem bántotta magát!»

•Lehet, hogy ott beszéltem ilyesmit, azonban akkor már nem tudtam mit beszélek, mert féltem, hogy ha meg mondom, hogy nem vagyok bibás a dologban, akkor visszaadnak a csendőröknek s azok ismét bántalmazni fognak!»

•Meg fogja látni, hogy ezzel a védekezésével nem ér el semmit, azért mert be fog bizonyosodni, hogy a csendőrök magához egy ujjal se nyultak s maga akkor mondott igazat, a mikor a csendőrök kihallgatták, most pedig azért beszél így, mert a fogságban kieszelte azt, hogy így megmenekedhetik a büntetéstől. Majd az asszony el fogja mondani, hogy maga unszolta őt arra, hogy a szegény embert láb alól tegyék el, már pedig azt a félkegyelmű öreget csak annak volt oka eltenni láb alól, a ki a pénzére vágyott.»

•Én ezt nem tudom, én azon a napon nem is voltam otthon, hanem a vásárban voltam.»

•Hát ha a vásárban volt, miért nem mondta ezt a csendőröknek, miért csak most jelentette ezt be a védő úr utján? Pedig ha ártatlan, ennek kellett volna az elsőnek lenni!»

•Ha nem kérdeztek a csendőrök arról, hogy hol voltam, hát nem is feleltem rá.»

•Na majd kihallgatjuk azt a két tanut, a ki magával állítólag a vásáron volt és majd kihallgatjuk a csendőröket, meg a maga kiballgatásánál jelen volt bizalmi egyéneket is, hogy mi az igaz abból, hogy magát a csendőrök bántalmazták!»

Igy véget ért a vádlottak kihallgatása, következik a bizonyító eljárás, még pedig először tanuknak a kihallgatása. Ezek között, a mint hallottuk, ott van a járőrmeister és egy csendőr is. Ezeknek a beidőzésére azért volt szükség, mert a mint hallottuk, a vádlott azzal védekezett, hogy őt a csendőrök bántalmazták és valótlan dolgot vettek be a jelentésbe.

Az első tanu K. Gábor, az elhaltnak szegény kis fia, a ki a végzetes este vele ment a kocsmába és a ki jelen volt tebát, a mikor apját leütötték.

Ez a gyerek a bíróság előtt is elmondta azt, a mit a csendőrök előtt, hogy ő felismerte a «Jócsi bácsit», a mint oda jött és a nagy bottal az apját leütötte.

Ezt a tanut a bíróság nem cskette meg azért, mert a fiu még nincs 14 éves és a Bp. 221. §-a szerint a tanu nem eskethető meg akkor, ha a kihallgatásakor életkorának 14 évét még be nem töltötte.

Majd kihallgatják a többi tanukat, a kik elmondják ugyanazt, a mit a csendőrök előtt mondtak.

Igy kerül sorra a járőrmeister is, a kinek a kiballgatása épen úgy történik, mint a többi tanuké s azért példának azt iktatjuk be ide:

•Mi a neve?» kérdezi az Elnök.

•Halász Mihály.»

•Figyelmeztetem Önt, hogy köteles legjobb tudomása és lelkiismerete szerint a tiszta és teljes valóságot vallani és hogy vallomását esetleg esküvel kell megerősítenie, továbbá hogyha valótlanul vallana, a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményt követve el!»

•Hány éves?»

•48 éves vagyok.»

•Hol született?»

•Gyanafalván.»

•Hol lakik?»

•Sz—n.»

•Családi állapota?»

•Nős vagyok, két gyermekem van.»

•Foglalkozása?»

•Csendőrijárőrmeister vagyok.»

•Vallása?»

•Róm. kath.»

•Nem áll-e a terbeltekkal, valamint az ügyben egyébként érdekeltekkal valamely viszonyban?»

•Nem, az ügyben teljesen érdektelen vagyok.»

•Nem szenvedett-e az eljárás tárgyánál szolgáló büncselekmény következtében kárt?»

•Nem; csupán hivatalos kötelességemet teljesítettem.»

Magától értetődik, hogy ezek az utóbbi kérdések tulajdonképp feleslegesek lennének, azonban a Bp. 210. §-a szerint ezeket a kérdéseket minden egyes tanuhoz kell intézni, nem tehet tebát különbséget az Elnök a csendőrmeisterrel szemben sem. Azonban a mint látjuk, a járőrmeister e kérdésekre okosan megfelelt.

Ölje meg

De vigyázzon,

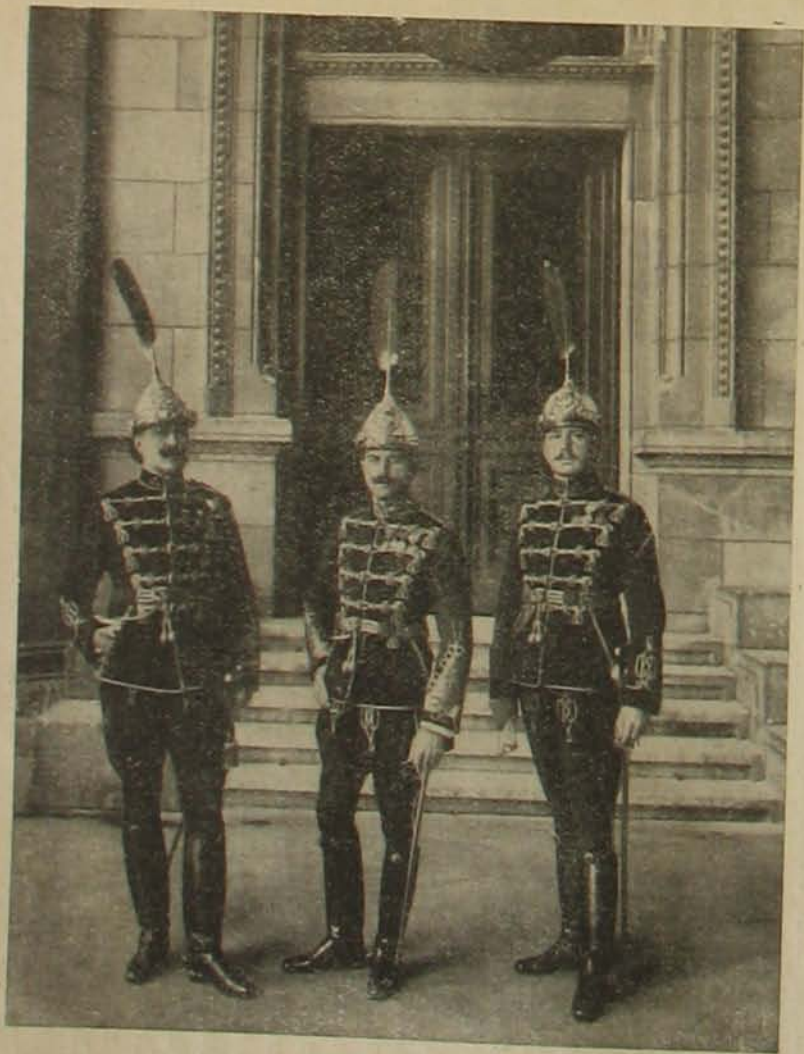
a gazdaságában és háztartásában nagy károkat okozó egerokat és patkányokat! hogy басmos állatait meg ne mérgezza: 5197

A Morrattin

a mezel és hási egerok és patkányok között pusztító betegséget idős elö, megöli őket, de a többi állatra és az emberre ártalmatlan. — Megrendelhető a 5197

VETERINÁRIA DROGERIÁBAN, BUDAPEST, LÓNYAY-UTCZA 18/b. SZ.

Egy holdra elegendő egérritó ára 8 korona 50 fillérbe kerül. — Irjon egy levelező-lapot.

A fisztek.

A lövészcsapat.

Az új parlamenti őrség díszruhája.

Erre következik a tanunak a részletekre való kihallgatása a következőképen:

Elnök: «Őn ebben az ügyben a csendőri nyomozást teljesítette. Mondja el kérem, hogyan történt meg Önnél a feljelentés és különösen azt mondja el, hogy hogyan jutott Ön arra, hogy ezeket a tetteseket vette gyanuba és jelentette fel őket a bíróságnál?»

Erre a járőrmester feleletként elmondja a nyomozást, úgy, a mint azt a jelen munka második részének 6. pontjában el van beszélve.

«Közlöm Önnel» folytatja az Elnök, «hogy úgy a vizsgálóbíró előtt, mint különösen itt a főtárgyaláson, L. József megváltoztatta a vallomását és azt állítja, hogy ő csendőrség előtt nem mondta azt, ami az Önök jelentésében foglaltatik.»

«A jelentés minden szava, Nagyságos Elnök ur, igaz. Én a nyomozást úgy teljesítettem, a mint abban megírva van és annak minden szavát becsülettel állom ma is.»

«Ezt én Önnek, járőrmester ur, elhiszem, de hogy az esküdt urak meg legyenek arról győződve, hogy maga mindig igazat ír és mindig igazat beszél, ki fogjuk hallgatni azokat a bizalmi férfiakat, a kik az Ön nyomozásánál jelen voltak.»

«Ezt a magam részéről is nagyon kérném, mert azok igazolni fogják eljárásomat.»

Ezekután a járőrmesternek, mint tanunak a megesketése következik.

A megesketésre nézve a Bp. 311. §-a alapján minden egyes tanunál úgy az ügyész, mint a védő megteszik az indítványukat a következőképen:

Ügyész: «Indítványozom a tanu megesketését.»

Védő: «Indítványozom, hogy a tanu megesketése csupán akkor rendeltessék el, a midőn már a bizalmi férfiak is ki lettek hallgatva, mert lehet, hogy azok mást mondanak, mint a járásörmester; addig tehát kérem a tanu megesketését felfüggeszteni!»

A bíróság a jelen esetben az ügyész indítványa értelmében határozott s elrendelte, hogy a járásörmester nyomban letegye az esküt, nyilván, mert meg volt győződve, hogy igazat mond.

Erre mindenki, úgy a bíróság, mint az esküdtek és a hallgatóság felállanak, a járásörmester leveszi kalapját, leveszi jobbkezéről a keztyűt és a jobb kezét a szívére téve, utána mondja az Elnöknek az eskümintát, a mely a következőképen szól:

«Én, Halász Mihály, esküszöm a mindentudó és mindenható Istenre, hogy legjobb tudomásom és lelkiismeretem szerint csak a valót mondtam el és abból semmit el nem hallgattam. Isten engem úgy segéljen!»

Ugyanígy hallgatták ki Sebestyén Ferencz csendőrt, a kitől az Elnök azonban még azt is megkérdezte, hogy igaz-e az, a mit L. József vádlott állit, nevezetesen hogy ő L. Józsefet a puskatűssel megütötte volna? Miatán ez nem volt igaz, ez a csendőr sem mondhatott mást, minthogy L. József vallomása nem egyéb közönséges ráfogásnál.

A mint látjuk, úgy az őrmester, mint a csendőr kihallgatása alkalmával nyugodtan, értelmesen válaszoltak és ez nem ajánlható eléggé minden csendőrnek, hogy katonás egyenességgel válaszoljon a kérdésekre és katonás önuralommal tudjon viselkedni akkor is, a midőn akár a vádlott, akár a védő még olyasmit is kérdeznek tőle, vagy állítanak róla, a mi egyenesen valótlan.

A többi tanu kihallgatása között foganatosítva lett a törvénybíróé is, a ki jelen volt L. József vádlott kihallgatásánál.

Ennek is lekérdezte előbb az Elnök a személyes viszonyait, majd azután megkérdezte tőle:

«Őn jelen volt akkor, a midőn a csendőrök kikérdezték a községházán a vádlottakat?»

«Igen, jelen voltam, mint bizalmi egyén.»

«Es hallotta, hogy L. József ott mit beszélt?»

«Igen. Elmondta, hogy ő az asszonyt szerette és hogy az asszony őt felbérelte arra, hogy a férjét ölje meg s ezért ígért neki örök szerelmet és 200 koronát.»

«No L. József!» fordul az Elnök a vádlotthoz, «mit szól ehhez?»

«Mit szóljak, én csak azt mondom, a mit mondtam.»

«Látta azt, törvénybíró ur, hogy az egyik csendőr megütötte volna a kikérdezés alatt a vádlottat?»

«Én ilyent nem láttam, L. József egész önként magától mondta el, sőt még ő maga mondta azt, hogy az asszony az oka, a miért ő ebbe a székelybe keveredett!»

«Mondja a szemébe törvénybíró ur, hogy mit beszélt a kihallgatáskor!»

Ekkor a törvénybíró feléje fordul L. Józsefnek és a szemébe mondja neki, a mit most elmondott.

A Bp. 309. §-a szerint ugyanis, ha a vádlott és a tanu, vagy a tanuk egymás között valamely lényeges körülményre nézve eltérő vallomást tesznek, *szembesítés* közzé kell tenni. A mi most a törvénybíró és L. József között történt, nevezük *szembesítésnek*.

A tanukhoz az Elnökön kívül úgy az ügyész, mint a vádlott és a védő kérdéseket intézhetnek, még pedig közvetlenül. Ezért minden tanu kihallgatása után az Elnök megkérdezi az ügyészt és a védőt, hogy akarnak-e ilyen kérdést intézni.

A törvénybíróhoz az ügyész nem intézett kérdést, azonban a védő a következő kérdést tette fel:

«Törvénybíró ur ott volt az egész kihallgatása alatt L. Józsefnek.»

«Igen.»

«Hát az nem lehetséges, hogy a csendőrök előbb megütötték, mielőtt törvénybíró ur bejött abba a szobába, a hol kiballgatták?» kérdi a védő.

«Ez kérem nem lehetséges azért, mert L. Józsefet az én hivatali szobámban kérdezték ki és a csendőrök előbb voltak ott, mint maga L. József. Előbb a csendőrök jöttek és akkor L. Józsefet én hivattam fel a kishíróval a községházára; addig tehát a csendőr nem is látta

Katonák őrzik az antwerpeni kikötőt.

A belgiumi általános sztrájk. — Lovas őrzőparádé Charleroi-ban, ahol a nagy kőszénbányák vannak.

L. Józsefet, míg fel nem jött. Ott szután az én szobámban előttem és a kisbíró előtt történt a kihallgatás, a hol L. József nagyon meg volt indulva és magától szépen elmondott mindent, sőt folyton vádolta az asszonyt, hogy őt elcsábította. A gyilkosságot nem ismerte ugyan el, de az asszonynyal való viszonyát, a mint mondtam, beismerte.

Ezután megesketik a törvénybíró, majd kihallgatják a kisbíró, a ki ugyanazt adja elő, a mit a törvénybíró.

Látjuk tehát, hogy L. Józsefnek az ő csűrös-csavarása nem fog használni, az se használt, hogy a csendőrséget alaptalanul vádolta, a minthogy a későbbiekben meg fogjuk látni, hogy egyik vádlottnak sem használt a tagadása és a csendőri nyomozás helyessége bebizonyosodott a főtárgyalás során is. (Folyt. köv.)

KÉPEINKHEZ

Az új parlamenti őrség diszruhája.

A katonailag szervezett őrtestületek száma megint szaporodott egyvel. Az 1912. évi LXVII t.-cz. alapján felállított képviselőbázi őrség ez, a mely az országgyűlési tanácskozásoknál szükséges rend és biztonság feletti ügyeletet van hivatva teljesíteni és ebbeli szolgálatát folyó hó 5-én már meg is kezdte.

Előbbi ujságközleményekből s magából a fentidézett törvényzikkből is már köztudomás, hogy ez őrség mintegy 60 főnyi létszáma a közös hadseregtől, a m. kir. honvédségtől és a csendőrségtől való jelentkezőkből állítatott össze, de a tulnyomó rész épen tőlünk, a csendőrségtől került ki.

A jelen számunkban közölt képek egyrésztben úgy a tisztikar-, mint a legénység diszruháját mutatjuk be olvasóinknak.

A belgiumi általános sztrájk.

A képek többi része a közelmúltban lezajlott belgiumi általános sztrájknak azt a mozzanatát ábrázolja, a mikor a sztrájk teljes kitérésrekor a rend és biztonság fenntartására a rendőri és csendőri személyzet elégtelen lévén, gyalog és lovas katonaságot kellett igénybe venni, hogy az egyes különösen veszélyeztetett helyeket az esetleges rongálástól megóvhassák.

Az ébredés és hol a magasabb fizetésért, hol meg az egyéni jogokért küzdő munkásság erejét és szervezetének hatalmát mutatja ez a sztrájk és korunknak újszólván legnagyobb és legmegoldhatatlanabb problémájává nőtte ki magát.

Csak a múlt évben volt az angolországi általános sztrájk a kevéssel utóbb már követte a belgiumi. Amaz a magasabb fizetésért, ez pedig az egyéni jogokért állította csatasorba a munkások millióit a tőkével szemben, milliókra rugó kárt okozván mind a két helyen úgy a forgalom, mint a kereskedelem terén.

S daczára, hogy mind a két helyen a sztrájkolók teljes győzelmével végződött a munkásságnak ez a passzív forradalomhoz basonlatos kitérése, még mindig fenyegető kérdőjelként áll előttünk: vajjon meddig szünetel a mindig elégedetlen emberiség eme mesterségesen szított forrongása és mikor és hol üt ki njból az ezekből származó erőszakos összetűzés a munkás és a munkaadó közötti soha nem szünő gazdasági harcban.

HIREK.

Adományok. A létesítendő csendőrségi internátus alapja javára újabban a következő adományok folytak be: a budapesti iszti vadászegylet által Szenet János csendőr cz. őrmester és Papincsak György próbacsendőrből állott peszéradacsi őrsbeli járőrnek vadászati kihágás feljelentéseért felajánlott 20 K, a topánfalvi őrs legénységének adománya 2 K 88 f., a dombegyházi őrs gyűjtése 18 K 92 f. és Deák Gyula századostól Temesvárról, előléptetési gratulációk megváltása czimén 5 K. Ezen újabb adományokkal az alap vagyona 30,111 K 23 fillérre emelkedett.

KÜLÖNFÉLÉK.

A rabok lapja. Érdekes intézmény kezdte meg működését a most m. lt. karácsony hetében Ausztráliában. Mint Sidneyből írják, az ottani, új délvaiesi fogházak főigazgatójának vezetése alatt új lap indult meg „The Compendium” czim alatt, a melyet a tartomány minden fogházában az összes fogságban levőknek ingyenesen kiosztanak. Az új lap egy humánus társadalmi egyesülés javaslatának köszöni létrejöttét és az a célja, hogy a szabadságtól megfosztott egyéneknek jóra való és hasznos olvasmányt nyújtson és hogy ezeket tájékoztassa mindazokról a dolgokról, a melyek iránt érdeklődnek, vagy a melyekből okulást merithetnek. A most megjelent első szám tizennygy, negyedrétű oldalra terjed, zöldszinű papírra van nyomva és vegyes tartalmú kivonatokkal szolgál a napi és időszaki sajtóból. Közlemények vannak benne továbbá a munkapiacz állásáról, értesítések a munkát keresők statisztikájáról Ausztrália egyes részeiben, stb. Az első szám vezércikkét, mintegy előszó gyanánt az igazságügyminiszter írta. „A legtöbb ujság — így ír a miniszter — kevés példányszámmal kezdi meg működését és az a főtörekvése, hogy olvasóinak számát minél jobban szaporítsa. Ennél az ujságnál azonban kivételes a helyzet, mert bár lapunk szintén kevés példánnyal lép ki a világba, az a hő óhajásunk, hogy az olvasók száma ne gyarapodjék, sőt lehetőleg apadjon. Más lapok előfizetőket fogdosnak maguknak, a kik aztán hosszú esztendőkön át bőségesen olvassák a megszokott hasábokat. Ennek az ujságnak kiadói az a meleg kívánság hatja át, hogy az olvasók, a kik megszűnnek az ujságot rendszeresen lapozgatni, soba életükben ne jöjjenek ismét abba a helyzetbe, hogy szórakozásukat, tájékozásukat és birszomjukat ebből az ujságból kelljen meríteniök...”

Bokhara éghajlata. Az Ázsia szívében fekvő és orosz főbhatóság alatt álló kánság éghajlatáról érdekes angolnyelvű könyvet írt Olufsen tanár, a ki azt a környéket keresztülkausal barangolta. Bokharában az éghajlat az év 10 hónapján át az európai emberre többé-kevésbé elviselhetetlen. E vidékek típusos klimatológiai sajátossága a tavasz (április és május) korai beállta, örvöndetes termékenységgel, továbbá az esőtlen forró nyár vakító napfényével és felhőtlen egével, a mikor minden kiszárad, a mit mesterségesen nem öntöznek s még az öntözött oázisok zöldjét is sárgás porréteg borítja, a szélesöndes éjszakák, ragyogó csillagos egükkel, melyen a tejút annyira fénylik, hogy magával a hold fényével is versenyezhet. A nyár exzesszívus szárazsága minden nedvességet kiszív a rubákból, a fából készült tárgyakkól, úgy, hogy példánl minden famunkát a nap egyaránt fölmar a világoşra fényezett

aczeltárgyak sem rozsdásodnak meg soha. Ehhez járul a gyors hőmérsékleti változás nappalról éjjelre, különösen a hegyi völgyekben, mihelyt a nap a hegyek mögött leáldozott. Ugy nyáron, mint télen erős hőmérsékleti szélsőségek vannak, a mennyre nyomasztó a hőség nyáron, oly elviselhetetlen a hideg télen.

A forró idővel megjön a különböző bogarak, skorpiók, tarantallák s mindenek fölött a moszkító csapása, melyek emberre és állatra egyaránt ráesnek. Ehhez jön a sáskaseregek pusztítása. Fekete felhőhöz hasonló rajokban szállják meg májusban a steppéket és oázisokat, a gyepek területeket és a rozsföldeket s mindent fölfalnak egészen a gyökérig. A vörösesbarna férges, melyek ez időtájt még nem zöldek, annyira befedik a talajt, hogy mérföldekre csupán sáska látható. Olyan közel helyezkednek el a kirgizek sátrai, a házak, a kocsi, az állomások mellett, hogy minden legkisebb helyet beborítanak. A vasút sem közlekedhet, míg a sáskákat minden lehető eszközzel el nem söprik és homokot nem szórnak a sínekre. Igyekeznek őket tüzzel pusztítani s az öntözőcsatornába szorítani. Szerencsére sáskaraj nem minden évben jön. Ősszel az ország mélyebb fekvésű részein nagyon uralkodik a malária. A tél szomorú időszak Bokhara népére, még a gazdagok is fáznak rosszul fűtött házaikban.

A hegyi völgyek és városaik egymástól el vannak vágva; vastag, sötét, fagyos levegő fekszik a mély földre. A szegényemberek és a barom táplálékhiány miatt gyakran tönkremennek, mert a keleti népek nem gondoskodnak téli készletről sem maguknak, sem jószáguknak. A karavánkereskedés megszakad, valamint a közlekedés is az Amun, a bazárok szomorúak és hidegek. Minden élet kihaltnak látszik, míg nem a tavaszi nap ismét életet lehel a bokharai emir birodalmába.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Sz. Gy. Nyugdíja nem emelkedett.

F. J. Kérdéseivel forduljon közvetlen előljárójához; nekünk ezen rovatban nincs hosszadalmas fejtegetésekre helyünk.

P. K. 72-dik.

18009. Már megbízott. 10-dik.

1893. 44-dik.

1881. 1. Az utazási számadásban felszámíthatja a 1. III. oszt. jegyet. 2. Előfogaton. Felszámítható.

Sorsjegyei nem nyertek: Dénes csendőr: Farkas és 1873-40. Cs. 20. 48. A felelvelt betét megfelelő hányadát.

1913. Az 1873: II. t.-cz.-hez kiadott 13566/IV.—1883. számú honvédelmi miniszteri rendeletben. (A törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteménye mellett fekszik.)

365. G. S. Beszámít.

Tudnivágyó. 1. Az 1912: LXX. t.-cz. 17. §. utolsó bekezdése mérvadó. 2. A megszakítás az igényjogosultságot nem befolyásolja. 3. Igen.

Remény. A kijelölés már megtörtént.

Kibéd. Igen; hivatalból kapja meg.

1912. Igen; az anyakönyvi lapban tartatik nyilván.

Sándoregyháza. Ha sérelmet lát fennforogni, forduljon előljárójához.

Lakatlan őrzéret. Kérjen árjegyzéket valamely sportúztól Pl. Zubek Bertalan és Társa, Budapest. Muzeum-körút, vagy Skaba és Plökl, Budapest, Váci-körút stb.

K. A. őrmester. Forduljon ezen szolgálati ügygel előljáró szárnyparancsnokához.

1882. Szolgálati ügyek.

Papháza. 1. Nyugdíj után adót kell fizetni. 2. Ha véglegesen nyugdíjazva volt, megnövelhet.

Drinápoly. A kinevezett járőrvezető.

Gyermekes csendőr. Szolgálati uton az előljáró szárnyparancsnoktól kérendő.

1913. V. 1. Igen. 2. Forduljon a legközelebbi kulturmérnökséghez. 3. Szolgálati ügy.

1879. 1. A csendőrkerületi parancsnokság. 2. Saját kérelmére.

O. A. Dálnok. Ilyen ügyekben alkalmazkodják a hatóság felfogásához.

Sz. S. K. Kérdése a szolgálati utra tartozik.

N. J. 888. 1. Nem mehet el. 2. Holtak ellen elkövetett becsületsértés. 3. A sérülésektől függ.

B. Fehértemplom. Nem.

Sz. J. esendőr. Szolgálati ügyek.

N. B. 1. Kérje felülvizsgáztatása alkalmával. 2. Nem léphet át, de tgyen az esetről a hatósognak jelentést. 3. Semmit.

Sz. J. őrmester. Nem.

Lorascendőr. Ha sérelmet lát fennforogni, forduljon előljárójához.

B. M. Ilyen ügyekkel elvől nem foglalkozunk.

H. M. 1885. Kérdései nem időszórúek.

1867. Csendőrségi hadapródiskola nem létezik.

Erdekelet. Nyugdíj.

6782. Sehol.

G. 100. Ha megidézte, felelős is érte.

A. A. 1. 1. Minden hó elején. 2. Nem. 3. Szárnytól.

Szamosmenti 2. Czégek vagy pénzintézetek megbízhatóságáról elvileg nem nyilatkozhatunk.

Csallóköz. Talán az ősszel. Részletkérdésekben még nincs döntés.

B. őrmester. Nem mind főhercegnök.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek értéke és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Fogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskér. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegét nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki értékek részvényekre.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, Ju. anyos kamattal mellett. Utalványok, intézvények és chequék beszedését vállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1913. évi ápr. hó 19-én Décsben kelt legfelsőbb elhatározásával, legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

Fery Oszkár ezredes, a m. kir. VI. számú csendőrkerület parancsnoka, a sebaumburg-lippeai hercegi házi rend II. osztályú díszkeresztjét, továbbá

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában: Polster Kálmán százados, ezen díszkereszt III. osztályát;

Vincze Albert hadnagy, ezen díszkereszt IV. osztályát; és

Tompek József járásörmester, a sebaumburg-lippeai ezüst érdemérmét elfogadhassa és viselhesse.

Áthelyezettek:

1913 május hó 1-ével:

Spalla Aurél, VII. számú csendőrkerületbeli alezredes beosztott törzstiszt, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerülethez: Pozsonyba;

Záray Ödön, VII. számú csendőrkerületbeli százados dévai szárnyparancsnok, a beosztott törzstiszt teendőivel való ideiglenes megbízás mellett ugyanazon csendőrkerületnél: Brassóba;

Hamza Gyula, VIII. számú csendőrkerületbeli százados aradi szárnyparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Dévára;

Halmay József, VIII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, nagyszalontai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Aradra;

Schweitzer István, III. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben a VIII. számú csendőrkerülethez: Nagyszalontára;

Czibere István, I. számú csendőrkerületbeli százados, nagyenyedi szárnyparancsnok, a beosztott törzstiszt teendőivel való ideiglenes megbízás mellett a II. számú csendőrkerülethez: Szegedre;

Kovács Ödön, II. számú csendőrkerületbeli százados, orsovai szárnyparancsnok, hasonló minőségben az I. számú csendőrkerülethez: Nagyenyedre;

Mráz Henrik, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szombathelyi szakaszparancsnok, ideiglenes szárnyparancsnoki minőségben a II. számú csendőrkerülethez: Orovára;

Fonyó László, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szekszárdi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Szombathelyre;

Havranek János, IV. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, rimaszombati szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Szekszárdra;

Földvárszky Pál, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, zsolnai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Rimaszombatba;

verebélyi Marsó Pál, V. számú csendőrkerületbeli zászlós, komáromi ideiglenes szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Zsolnára;

Seidler András, VII. számú csendőrkerületbeli hadnagy, sepsiszentgyörgyi szakaszparancsnok, hasonló minőségben az V. számú csendőrkerülethez: Komáromba;

Oláh Ferencz, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, szamosújvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Sepsiszentgyörgyre;

Szekeres Dezső, VII. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben az I. számú csendőrkerülethez: Szamosújvárra;

peremartoni Virágh László, III. számú csendőrkerületbeli százados, szolnoki szárnyparancsnok, a beosztott törzstiszt teendőivel való ideiglenes megbízás mellett a VIII. számú csendőrkerülethez: Debreczenbe;

Goreczky Gyula, VI. számú csendőrkerületbeli százados, győri szárnyparancsnok, hasonló minőségben a III. számú csendőrkerülethez: Szolnokra;

kétegyházi Kirileszku Gyula, VII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, petrozsényi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Győrbe;

Kunos Béla, III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, gyöngyösi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Petrozsénybe;

patakfalvi Ferenczy Sándor, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy, ungvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben a III. számú csendőrkerülethez: Gyöngyöstre;

Csűrös Gyula, V. számú csendőrkerületbeli hadnagy, miavai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a IV. számú csendőrkerülethez: Ungvárra;

Huber Ferencz, VI. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben az V. számú csendőrkerülethez: Miavára;

Almássy Zsigmond, VI. számú csendőrkerületbeli százados, kaposvári szárnyparancsnok, a beosztott törzstiszt teendőivel való ideiglenes megbízás mellett a V. számú csendőrkerülethez: Pozsonyba;

Lázár Jenő, a IV. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett a honvédelmi miniszterium 16. osztályába beosztott százados, létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, szárnyparancsnoki minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Kaposvárra;

Szinte Gábor, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, topánfalvai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. számú csendőrkerülethez: Dévára;

Roós Károly, VII. számú csendőrkerületbeli zászlós, ideiglenes szakaszparancsnoki minőségben az I. számú csendőrkerülethez: Topánfalvára.

Beosztatott:

1913 május hó 1-ével:

rományai lovag Czogler Gusztáv, II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, kerületénél létszám felett való vezetés mellett, a honvédelmi miniszterium 16. osztályába.

Megbizattak:

1913 május hó 1-ével:

Baszler János, VIII. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, aradi szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerület aradi szárnyának;

Gidófalvy Elemér, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, győri szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerület győri szárnyának;

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes oleón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, zsinhalom, harmonium, harmonika, fű- részfüvő-hangszer, har. - b, míg **Reményi** legújabb képezéskorj yzékát át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldeti. **Budapestről, Király-u. 58.** nikon költögetés díjtalan. Kivétel a világ minden részébe nagy és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és oleón. - Minden hangszerről külön külön árjegyzék kerendő

Hets Károly, VI számú esendőrkerületbeli zászlós, ugyanazon esendőrkerület pápai szakaszának; végül Liptay László, VII számú esendőrkerületbeli zászlós, ugyanazon esendőrkerület brádi szakaszának ideiglenes vezetésével.

Tartósan vezényeltetett.

1913 május hó 1-ével:

Boronkay Ákos, V. számú esendőrkerületbeli alezredes, a budapesti esendőrségi felszerelési anyagraktárhoz.

Okiratilag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó esendőrség felügyelője által:

Deáky Ignác, VI számú esendőrkerületbeli járásörmester, hosszas szolgálata alatt kifejtett eredményes tevékenysége, példás magatartása és alárendeltjeinek helyes neveléséért.

A m. kir. III számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Szoboczky József járásörmester, a gyöngyösi Szent Ferencz-rendi szerzetesek zárdájában levő sirbolt betörése és más bűncselekmény elkövetőinek fáradságot nem ismerő buzgalommal és nagy körültekintéssel vezetett nyomozás során történt kiderítéseért és a tetteseknek az igazságszolgáltatás kezébe való juttatásáért.

A m. kir. VIII számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Gál Lajos őrmester, Szücs György, Tihanyi Imre, Farkas János és Gulyás József őrsvezető cz. őrmesterek, hosszabb esendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett szakértelemmel párosult hasznos tevékenységükért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Kövesdi Mihály őrmester, huzamosabb esendőrségi szolgálati ideje alatt, különféle alkalmaztatásában minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, ernyedetlen buzgalommal és szakértelemmel kifejtett eredményes szolgálataért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben jó magaviseletéért.

Molnár Lajos, Tanics Péter őrmesterek és Szilágyi Sándor őrsvezető cz. őrmester, hosszabb esendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálatban, minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, ernyedetlen buzgalommal és szakértelemmel kifejtett eredményes szolgálataikért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Böloni Balazs őrmester, huzamosabb esendőrségi szolgálati ideje alatt, különféle alkalmaztatásában, minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, ernyedetlen buzgalommal és szakértelemmel teljesített eredményes szolgálataért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben kifogástalan magaviseletéért.

Szabó Antal, Paraj Ágoston és Kerekes István őrsvezető cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb esendőrségi szolgálati idejük alatt, minden alkalommal fáradságot nem ismerő kitartással, ernyedetlen buzgalommal és szakértelemmel, teljesített eredményes

szolgálataikért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. III számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Almási Károly esendőr, közel 15 évi esendőrségi szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért, jó magaviseletéért, nemkülönben bajtársaival szemben mindenkor tanúsított jó példaadásáért.

A m. kir. VIII számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Szücs Mihály, Gombos István, Kékel Rezső őrsvezető cz. őrmesterek és Füzi György esendőr cz. őrmester, hosszas esendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kellő buzgalommal és szakértelemmel teljesített eredményes szolgálataikért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Polgár József esendőr, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kellő buzgalommal és szakértelemmel teljesített eredményes szolgálataért.

Zajdon Vilmos, Varga István őrsvezető cz. őrmesterek, Jónás Mihály esendőr cz. őrmester, Jurás Miklós, Kiss Ferencz és Pegg György esendőrök, hosszas esendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal kifejtett buzgó és eredményes szolgálataikért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Galambosi Péter őrmester, hosszas esendőrségi szolgálati ideje alatt, különféle alkalmaztatásában, minden alkalommal buzgalommal és szakértelemmel teljesített eredményes szolgálataért, nemkülönben alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetéseért, neveléséért és jó magaviseletéért.

Nagy Ferencz II. Fábian József, Bokor István és Szikler Ferencz őrsvezető cz. őrmesterek, Török József, Szabó Sándor, Molnár György, Kiss István és Józsa György esendőr cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálatban hosszabb esendőrségi szolgálati idejük alatt, minden alkalommal buzgalommal és szakértelemmel teljesített eredményes szolgálataikért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéseért és neveléséért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Cserb Bertalan és Lumej Sándor esendőrök, hosszabb esendőrségi szolgálati idejük alatt, a közbiztonsági szolgálatban minden alkalommal buzgalommal és szakértelemmel teljesített eredményes szolgálataikért, nemkülönben jó magaviseletükért.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Horváth Péter I., Sóti István, Gali Ferencz, Nagy Mátyás, Muesicska János, Veres András, Atyánszki József, Szabó György III., Polgár Abel és Lénárt József;

a m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:

Mészáros János, Kecskeméti László, Gelvinger János, Turjanin János, Kiss Sándor, Kozma József, Dajka József, Czajdrik Gyula és Szivulics László; továbbá

GUMMI-óvszerek, a legbiztosabb, franczia gyártmányú **különlegességek.**

Tucatanként 4, 6, 8 és 10 korona.

3 darab próbarendelés 90 fillér
levélbélyeg ellenében is.

Kapható SZÉNÁSI D.-nél
Budapest, IV., Sütő-utca 6.

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Pordán József, Kocsor Lajos, Németh József III., Sós József, Vida Benedek, Szabó Mihály, Varga János L., Csiki Mózes, Boncz János, Erdélyi József L., Püzi Sándor, Szulok Sándor, Major János, Kocsokeméti János, Ember József, Honoc János, Balaton János, Horváth József XIII., Csécs János, Nagy Géza, Tóth József IV., Takács Imre, Keszthelyi Imre, Kolomen György, Sipos János, Koponya Vendel, Rezman Pál, Pap Ferencz II. és Hollóndus Ferencz;

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Keresztes János, Tornai Ferencz, Biró Mihály, Gavriláz Pálnál, Tánsz György és Debreczi Domokos; végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Hule Pál, Brinzs Péter, Oravecz Imre, Ferenczi Imre, Nagy Sándor, Csibrán István, Berényi Mózes, Magyar Mihály, Szitás Ferencz, Kurucz Ferencz, Vass Imre, Bakó Ferencz és Krecz János csendőrök.

Katonai szolgálati jellel ellátottak:

Az I. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátottak:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Sáfrán Péter őrmester, 1913 április 5-én, Somogyi Antal járásőrmester, 1913 április 8-án és Jakab Mihály őrmester, 1913 április 11-én;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Turi János őrmester, 1913 február 11-én, Kollár Mihály járásőrmester, 1913 márczius 3-án és Sindler Imre járásőrmester, 1913 április 5-én.

A II. osztályu legénységi katonai szolgálati jellel ellátottak:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Dobai Ferencz és Barta József csendőr ez. őrmesterek, 1913 április 5-én, Horváth István VI. csendőr, 1913 április 12-én;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Bongár József őrsvezető ez. őrmester, 1912 február 19-én, Péter Péter őrsvezető ez. őrmester, 1912 október 8-án, Fodor János L. csendőr ez. őrmester, 1912 október 14-én, Székely Mihály csendőr ez. őrmester, 1912 decz. 3-án, Merka János csendőr, 1913 január 14-én, Kiss György őrsvezető ez. őrmester, 1913 január 24-én, Lengyel István II. őrsvezető ez. őrmester, 1913 február 22-én, Polyák Illés csendőr, 1913 márczius 8-án és Máté Ferencz L. csendőr ez. őrmester, 1913 apr. 4-én, Uhlár István őrsvezető ez. őrmester, 1912 okt. 5-én; továbbá

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Felber Elek őrmester, 1911 november 10-én, Mészner József őrsvezető ez. őrmester, 1912 deczember 20-án, Szabó János III. őrsvezető ez. őrmester, 1912 deczember 26-án, Deák Ferencz csendőr, 1913 január 2-án, Kertész János őrsvezető ez. őrmester, 1913 január 3-án, Kóó József őrmester, 1913 január 7-én, Szalay István csendőr ez. őrmester, 1913 február 25-én, Szücs Sándor őrsvezető ez. őrmester, 1913 márczius 9-én és Zsigmond József csendőr ez. őrmester, 1913 április 15-én; végül

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Gergely György csendőr, 1913 márczius 13-án.

Névváltoztatások.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Pucher Mihály próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 25.580/VI—a. számú engedélye alapján vezetéknevét „Pataki-ra” változtatta.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Grigor Gergely csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 19.481. számú engedélye alapján vezetéknevét „Gáspár-ra” változtatta.

A m. kir. VI. számú csendőrkeület állományában:

Goldhammer Imre hadnagy, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 50.010. számú engedélye alapján vezetéknevét „Rohonezi-ra” változtatta.

Brumecz Vincez próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1913. évi 44.702. számú engedélye alapján vezetéknevét „Bakonyi-ra” változtatta.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Támpa Imre őrsvezető ez. őrmester, a m. kir. belügyminiszter ur 1912. évi 169.051/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknevét „Tompá-ra” változtatta.

Csendőrségi kalapborítók

á 1 kor. 50 fill.

Íróasztalra dobozok á 8 kor.

Íróasztalra rekesz-fedőlapok

80 és 80 fillér.

Mind Ezeket előírás szerinti méretek szerint készítenek megfelelő képre és papírral bevontva — ajánl

Makó Károly könyvkötő és dobozgyártó, Brassó.

Húsz koronán felül megrendelések portamentesek.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

Nyári szürke keztyűk és felszerelési tárgyak állandóan kaphatók.

Minden csendőrré rendkívül fontos! Most jelent meg.

AZ ÚJ NYUGDIJTÖRVÉNY

(1912. LXV. t.-cz.). — Magyarázatokkal ellátta Dr. DÁNOS ÁRPÁD miniszteri fogalmazó. — Ara 1 kor. 50 fill.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára.